

Сінадальны
апытальнік

2

Як змагацца
са спакусамі?

4

Школа св. Юзафа

5

Св. Ян Павел II
аб Вялікім посце

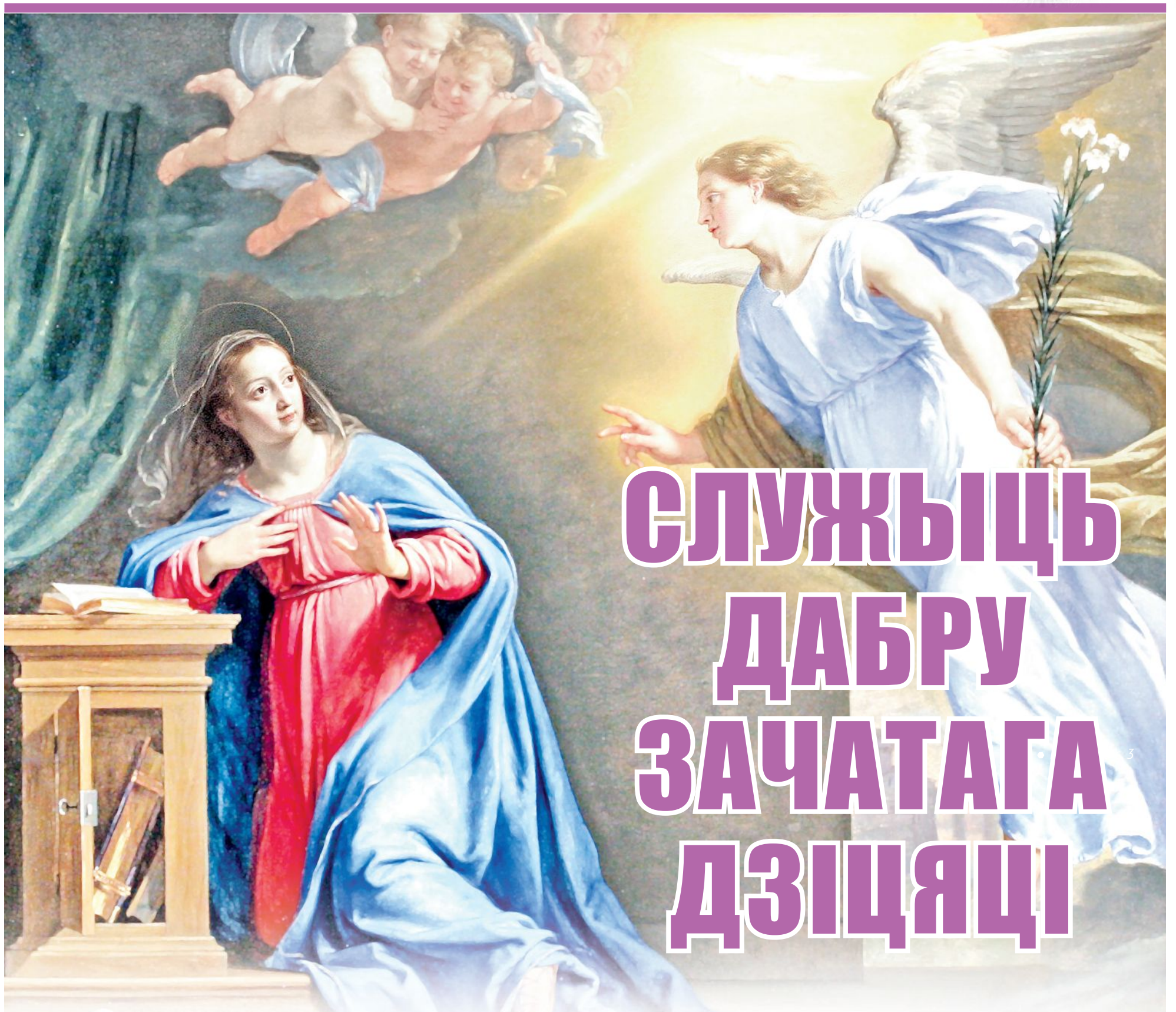
6

Гродна
№6 (535),
22 сакавіка 2020

www.slowo.grodnensis.by

Слова Жыцця

ГАЗЕТА ГРОДЗЕНСКАЙ ДЫЯЦЭЗІІ

СЛУЖЫЦЬ ДАБРУ ЗАЧАТАГА ДЗІЦЯЦІ

25 САКАВІКА КАТАЛІЦКІ КАСЦЁЛ ВА ЁСІМ СВЕЦЕ
БУДЗЕ АДЗНАЧАЦЬ УРАЧЫСТАСЦЬ ЗВЕСТАВАННЯ ПАНА.
МАЕМ ВЫКЛЮЧНУЮ НАГОДУ, КАБ ПАДЗЯКАВАЦЬ І ЗАДУМАЦА НАД ЖЫЦЦЁМ.
ТАКСАМА Ё ГЭТЫ ДЗЕНЬ МОЖНА ЁРАЧЫСТА ПРЫНЯЦЬ АБАВЯЗАК
ДУХОЎНАГА ЁСЫНАЎЛЕННЯ ДЗІЦЯЦІ, ЖЫЦЦЁ ЯКОГА ЗНАХОДЗІЦА
ПАД ПАГРОЗАЙ. ЯГО СУТНАСЦЬ ПАЛЯГАЕ НА ТЫМ,
ШТО ЧАЛАВЕК ДАЕ АБЯЦАННЕ НА ПРАЦЯГУ 9-ЦІ МЕСЯЦАЎ МАЛІЦА
ЗА АДНО ЗАЧАТАЕ ДЗІЦЯ, КАБ ЯНО ЗМАГЛО З'ЯВІЦА НА СВЕТ,
А НЕ СТАЛА АХВЯРАЙ АБОРТУ.

• працяг на с. 3

“Чалавечае жыццё заўсёды святое і заўсёды «якаснае»”. Папа Францішак

РАЗВАЖАННІ З БОЖЫМ СЛОВАМ

IV НЯДЗЕЛЯ ВЯЛІКАГА ПОСТУ

Ян 9, 1. 6–9. 13–17. 34–38

Праходзячы, Езус убачыў чалавека, сляпога ад нараджэння. Ён плонуў на зямлю, зрабіў са сліны грязь і памазаў грязню вочы сляпому, і сказаў яму: “Ідзі, абмыйся ў купальні Сілаам (што перакладаецца «пасланы»”. Той пайшоў, абмыўся і прыйшоў відучы. А суседзі і тыя, хто бачыў яго раней жабраком, казалі: “Ці не той гэта, які сядзеў і жабраваў?”. Адны казалі: “Гэта ён”, – а іншыя: “Падобны да яго”. А ён сам казаў: “Гэта я”. І павялі яго, таго, што нядаўна быў сляпы, да фарысеяў. А ў той дзень, калі Езус зрабіў грязь і адкрыў яму вочы, быў шабат. І фарысеі зноў пыталіся ў яго, як ён стаў бачыць. Ён жа сказаў ім: “Грязь паклаў мне на вочы, я абмыўся – і бачу”. Тады некаторыя з фарысеяў казалі: “Не ад Бога гэты чалавек, бо не захоўвае шабату”. Іншыя казалі: “Як можа грэшны чалавек чыніць такія чуды?”. І падзяліліся яны. Зноў жа кажучы сляпому: “А ты што скажаш пра Яго, бо Ён адкрыў табе вочы?”. Той адказаў: “Гэта прарок”. Сказалі яму ў адказ: “У грахах ты ўсё нарадзіўся, і ты яшчэ нас вучыш?”. І выгналі яго прэч. Езус пачуў, што выгналі яго прэч, знайшоў яго і сказаў: “Ці верыш ты ў Сына Чалавечага?”. Той адказаў: “А хто Ён, Пане, каб я паверыў у Яго?”. Езус сказаў яму: “Ты ўжо бачыў Яго, гэта той, хто гаворыць з табой”. Ён жа сказаў: “Веру, Пане”, – і пакланіўся Яму.

БОЖАЕ СВЯТЛО ПЕРАМАГАЕ ГРЭХ

Сляпы з Евангелля, які не бачыць ад нараджэння, не прысць Езуса аздаравіць яго. Ён не ведае, што значыць бачыць, у пэўным сэнсе, лічыць такі стан нормальным. Езус кладзе яму на вочы грязь і гаворыць, каб абмыўся. Гэты жэст з’яўляецца ўказаннем на наш грэх, духоўнае няшчасце. Можам не адчуваць патрэбы абмывання, але калі маем на вачах грязь, то шукаем чыстай вады, каб абмыцца.

Бог адкрывае нашу бяду. Не для таго, каб асудзіць, але каб збавіць, каб вярнуць нам здольнасць бачыць справы такімі, якія яны ёсць. Грэх з’яўляецца няшчасцем, але яшчэ большае няшчасце – незаўважанне яго альбо, што яшчэ горш, “апананне” ў цноту. Божжае святло не толькі дазваляе заўважыць грэх і вызваліцца ад яго, але вядзе нас ад добра да яшчэ большага добра: “Бо плод святла ёсць ва ўсялякай дабрыві, справядлівасці і праўдзе” (Эф 5, 9).

“Імкніцеся да таго, што даспадобы Пану” (Эф 5, 10) – заклікае нас св. Павел. Гаворка ідзе аб нястомным пазнанні, заўважанні і ацэнцы рэчаіснасці не толькі паводле людскіх крытэрыяў, але, найперш, Божых.

Ці здольны я заўважаць свае ўласныя грахі?

Якое святло вядзе мяне праз жыццё?

V НЯДЗЕЛЯ ВЯЛІКАГА ПОСТУ

Ян 11, 3–7. 17. 20–27. 33b–45

Сёстры паслалі сказаць Езусу: “Пане, той, каго Ты любіш, хворы”. Пачуўшы гэта, Езус сказаў: “Гэтая хвароба не вядзе да смерці, але да славы Божай, каб Сын Чалавечы праславіўся праз яе”. Езус жа любіў Марту, яе сястру і Лазара. Пачуўшы, што той хварэе, заставаўся два дні на тым месцы, дзе знаходзіўся. Пасля гэтага сказаў вучням: “Пойдзем зноў у Юдэю”. Прышоўшы, Езус даведаўся, што Лазар ужо чатыры дні ў магіле. Калі Марта пачула, што ідзе Езус, яна выйшла Яму насустрач, а Марыя сядзела дома. Тады Марта сказала Езусу: “Пане, калі б ты быў тут, не памёр бы брат мой. Але і цяпер ведаю, што аб чым бы Ты ні папрасіў Бога, Бог дасць Табе”. Езус сказаў ёй: “Уваскрэсне брат твой”. Марта сказала Яму: “Я ведаю, што ўваскрэсне падчас уваскрэснення ў апошні дзень”. Езус сказаў ёй: “Я – уваскрэсненне і жыццё. Хто верыць у Мяне, калі нават і памрэ, будзе жыць. А кожны, хто верыць у Мяне, не памрэ ніколі. Ці верыш у гэта?”. Яна адказала Яму: “Так, Пане. Я веру, што Ты Месія, сын Божы, які павінен быў прыйсці ў свет”. Езус глыбока ўзрушыўся і ўсхвалываўся, ды сказаў: “Дзе вы паклалі яго?”. Адказалі Яму: “Пане, ідзі і пагладзі”. Езус заплакаў. Юдэі ж казалі: “Глядзі, як Ён любіў яго”. А некаторыя з іх казалі: “Ці не мог Ён, які адкрыў вочы сляпому, зрабіць, каб і гэты не памёр?”. Езус жа, ізноў глыбока ўзрушаны, ідзе да магілы. Была ж гэта пячора, і камень ляжаў на ёй. Кажэ Езус: “Адсуньце камень”. Сястра памерлага, Марта, кажэ Яму: “Пане, ужо смярдзіць, бо чацвёрты дзень, як памёр”. Езус кажэ ёй: “Ці не казаў Я табе, што, калі будзеш верыць, убачыш славу Божаю?”. Тады адсунулі камень. А Езус узняў вочы і сказаў: “Ойча, дзякую Табе, што Ты пачуў Мяне. Я ведаў, што Ты заўсёды чуюш Мяне. Але сказаў дзеля нагоўпу, які стаіць вакол, каб паверылі, што Ты паслаў Мяне”. І, сказаўшы гэта, крыкнуў моцным голасам: “Лазар, выйдзі вонкі”. І выйшаў памерлы з нагамі і рукамі, абвязанымі палатном, а твар ягоны быў абвязаны хусткаю. Езус кажэ ім: “Развязаўце Яго і дазвольце яму хадзіць”. Тады многія з юдэяў, якія прыйшлі да Марыі і бачылі, што ўчыніў Езус, паверылі ў Яго.

ВЕРА АДЧЫНЯЕ БРАМЫ НЕБА

Кожнае нечаканае аздаравленне можна назваць чудам, але здаецца, што ўваскрэсненне памерлага з’яўляецца найбольш відавочным прыкладам гэтага. Евангелле паказвае нам, як Езус вяртае жыццё Лазару. Гэта адбываецца ў момант, калі праз 4 дні пасля смерці цела ўжо пачало раскладацца. Той, з кім ужо развіталіся, вярнуўся да жыцця.

Няважна, ляжыць чалавек у магіле 100 гадоў ці толькі гадзіну. Ніхто не здольны ажывіць памерлага, бо ніхто, акрамя Бога, не мае ўлады над жыццём. Таму ўваскрэсненне Лазара з’яўляецца вялікім чудам. Аднак значна больш шакіруючым стане для нас паўстанне цела з мёртвых да новага, вечнага жыцця! Атрымаем тады хвалебнае, духоўнае цела, неподобнае на зямное.

Езус дае нам сёння ключ, які адчыняе брамы вечнага жыцця. Гэтым ключом з’яўляецца вера: “Хто верыць у Мяне, калі нават і памрэ, будзе жыць” (Ян 11, 25b). Таму, каб уваскрэснуць і мець магчымасць цешыцца вечным шчасцем, трэба шукаць сэнс жыцця ў Богу.

Ці веру ва ўваскрэсненне памерлых?

Якія чуды ў маім жыцці здзяйсняе Пан?

Кс. Юрый Марціновіч

Слова рэдактара

Кс. Юрый Марціновіч

Да нас штодня даходзіць інфармацыя аб колькасці заражаных, а таксама смутныя звесткі пра чарговых загінулых. Сярод людзей пануе паўсюдная паніка і хаос. Некаторыя краіны закрываюць свае межы, адмяняюць шматлюдныя набажэнствы ў касцёлах. Мы становімся сведкамі таго, як нябачны вірус можа дэзарганізаваць дзейнасць магутных супольнасцей. Яны становяцца бездапаможнымі, як дзеці! На нашых вачах перад маленькім вірусам у кароне падаюць ніц ад страху нават вялікія гэтага свету, тыя самыя, якія яшчэ хвіліну таму былі гатовы змагацца з Богам і Яго законам Любоўі.

Дарагія Чытачы!

Хутка будзем адзначаць Дзень святасці жыцця. Яго мэта – выклікаць адчувальнасць да сэнсу і каштоўнасці чалавечага жыцця на кожным этапе і звярнуць увагу на неабходнасць асаблівага клопату пра яго.

Сёння старанная малітва вельмі патрэбна таксама для таго, каб нарэшце скончыліся ў нашай краіне і ў многіх іншых краінах свету забойствы ненароджаных дзяцей, успрымаемыя як спосаб пазбаўлення ад праблем. Такім чынам, мы ўсе разам пакліканы ўстаць на абарону здароўя і жыцця кожнай жанчыны і кожнага мужчыны, як і кожнага дзіцяці, ад зачачы да натуральнай смерці!

ЖЫЦЬ ЕВАНГЕЛЛЕМ ПЕРШЫ СІНОД ГРОДЗЕНСКОЙ ДЫЯЦЭЗІІ

Апытальнік на падставе прац камісій І Сінода Гродзенскай дыяцэзіі

Камісія па справах душпастырства сем’яў і сужэнстваў

1. Якія формы душпастырскай дзейнасці з сем’ямі існуюць у Вашай парафіі (пералічыце групы або таварыствы)?
2. Хто займаецца душпастырствам сем’яў (святар / манахія / свецкая асоба)?
3. Якія напямкі душпастырскай дзейнасці з сем’ямі Вы лічыце больш неабходнымі (маладыя сем’і, сем’і сталага ўзросту, несакраментальныя саюзы і інш.)?
4. Ці праходзіць у Вашай прафіі падрыхтоўка да сакраманту сужэнства (калі так, то як яна адбываецца)?
5. Ці лічыце неабходным задзейнічанне ў душпастырстве сем’яў кваліфікаваных асоб? Каго б маглі параіць?
6. Як, на Вашу думку, у сям’і і пры касцёле павінна адбывацца выхаванне дзяцей і моладзі да заснавання хрысціянскай сям’і?
7. Ці лічыце дастатковымі свае веды пра пакліканне да сям’і і сужэнства?
8. Як супрацьстаяць сучасным выклікам і захаваць традыцыйны інстытут сям’і ў сённяшнім грамадстве?
9. Якія формы душпастырскай дзейнасці з боку Касцёла маглі б паспрыяць папулярнага сямейных каштоўнасцей?
10. Якія формы душпастырскай дзейнасці з боку Касцёла маглі б паспрыяць абароне зачатка жыцця?
11. Як, на Вашу думку, неабходна фарміраваць у маладых павагу да старэйшага пакалення?
12. Якія формы перадачы хрысціянскіх каштоўнасцей дзецям і моладзі існуюць у Вашай сям’і?
13. Ці лічыце дастатковым зацікаўленне Касцёла справамі сям’і ў сваёй парафіі і дэканате?

Камісія па справах экуменізму і міжрэлігійнага дыялогу

1. Што робіцца для адзінства хрысціян у Вашай парафіі або дэканате?
2. Ці існуюць сталыя адносіны з хрысціянскімі супольнасцямі (калі так, то якія)?
3. Ці праводзяцца на грамадска-культурным узроўні сумесныя мерапарыемствы з прадстаўнікамі іншых хрысціянскіх канфесій (напрыклад, пастаральныя практы, сацыяльныя акцыі і інш.)?
4. Што, на Вашу думку, стварае перашкоды для адзінства хрысціян у Вашай парафіі і дэканате?
5. Якія перашкоды ў паразуменні адносна сакраментальнага душпастырства існуюць паміж хрысціянскімі канфесіямі?
- а) св. хрост: праблемы і спосабы іх вырашэння;
- б) змешаныя сужэнствы;
- в) споведзь і св. Камунія.
6. Ці магчымы, на Вашу думку, дыялог з няверуючымі (калі так, то якім чынам ён павінен адбывацца)?
7. Ці прысутнічае экуменічная тэматыка ў катэхізацыі і казаннях у Вашай парафіі?
8. Якія маеце заўвагі і прапановы ў справе экуменічнай дзейнасці?

Прыняць удзел у сінадальнай працы можа кожны жадаючы. Запоўнены апытальнік неабходна даслаць у сакратарыят Сінода на паштовы адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 4, Курыя, – або на электронную скрыню: synodus.grodnensis@gmail.com.

СЛУЖЫЦЬ ДАБРУ ЗАЧАТАГА ДЗІЦЦЯ

• працяг са с. 1

У 2019 годзе ў Беларусі нарадзілася 87 851 дзіця. Гэта гістарычны мінімум за перыяд з 1945 года. Калі ж казаць пра іншы паказчык – лічбу перарваных цяжарнасцей, то ён склаў больш за 20 000. Наколькі важна апынуцца побач з жанчынай, якая плануе здзейсніць аборт, і падабраць для яе патрэбныя словы? Якім чынам у горадзе над Нёманам змагаюцца за права дзяцей нарадзіцца? Разважаюць спецыялісты, неабыхавыя да справы абароны зачатага жыцця.

Кацярына Таразевіч,
псіхалаг у Жаночай кансультацыі
№1 г. Гродна

Сёння, згодна з загадам Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, кожная жанчына, якая хоча перарваць цяжарнасць, павінна пракансультавацца ў кабінете псіхалага ці псіхатэрапеўта. Але тыя, хто прыходзіць на размову, зусім не матываваныя, іх адправілі са словамі: “Пакуль не сходзіш да псіхалага і не паставіш пячатку, аборт рабіць не будзем”. Некаторыя часам адразу з парога заяўляюць: “Мне толькі паперку падпісаць”. Яны ўспрымаюць сустрэчу са спецыялістам як звычайную фармальнасць, зусім не задумваюцца аб тым, што няхта з імі будзе працаваць. Таксама ёсць катэгорыя жанчын, якія ўпэўнены, што тут іх пачнуць адразу ўгаворваць ці аказваць ціск. Але гэта зусім не так. Мая задача як псіхалага – пастарацца пераадолець супраціў і зрабіць з нематываванай асобы матываваную.

Я ніколі не пачынаю размовы з тэмы аборту, паколькі ведаю, што жанчына не прыняла рашэнне перарваць цяжарнасць проста так, і ёсць нейкія прычыны, фактары, якія прымусілі яе на гэта адважыцца. Мы разважаем аб жыцці, я задаю пытанні адносна сям’і, мужа, дзяцей. У гэты момант вельмі ўважліва назіраю за жанчынай, слухаю, што яна гаворыць. І ведаю, заўсёды знаходжу пэўныя ўзаемасувязі паміж праблемай і нейкай устаноўкай. Напрыклад, жанчына лічыць, што двое дзяцей – гэта нармальна, трое альбо чацвёрта – ужо адхіленне ад нормы. А шматдзетная сям’я абавязкова сацыяльна небяспечная. І па гэтай прычыне яна нават не разглядае магчымасці, што будзе нараджаць. Часам даводзіцца чуць, што было цяжка даваць дзяцей, што адно дзіця, напрыклад, праблемнае альбо хворое. І жанчыну ахоплівае страх перад тым, што гісторыя можа паўтарыцца.

З якім мы выразам твару і настроем жанчына не ўвайшла ў кабінет псіхалага, унутры заўсёды шмат болю і віны. І з маёй практыкі вынікае, што чым больш пафасу і холаду дэманструецца напачатку, тым больш пасля будзе слёз, дастаткова толькі закрануць пэўныя струны душы.

Аліна Санько,
ініцыятар і каардынатар малітоўнай групы “У абароне жыцця”

Лепшая школа святасці – мацярынства. Асабліва разумею гэта, калі мае дзеці пачынаюць капрызіць, кідаюцца ў істэрыкі, упарцяцца або не слухаюцца. У такія складаныя хвіліны вельмі важна не страціць самавададанне, не паддацца злосці або гневу (што часам сапраўды цяжка), а цвяроза ацаніць сітуацыю, знайсці сапраўдную прычыну такіх паводзін і перамагчы зло добром. Часам патрэбна каласальнае цяпленне, каб не пайсці на повадзе ў непрыемных і непажаданных эмоцый, а з любоўю дапамагчы дзецям аднавіцца пасля стрэсу. Шматдзетныя бацькі праходзяць такія трэніроўкі па самавыхаванні па некалькі разоў на дзень. Вытрымцы, якая выпрацоўваецца з гадамі, могуць пазайздросціць многія. А колькі працы і самаадрачэння трэба, каб выгадаваць дзяцей...

У Святым Пісанні гаворыцца: “І хто напоіць аднаго з малых гэтых толькі кубкам халоднай вады як вучня, сапраўды кажу вам, не страціць узнагароды сваёй” (Мц 10, 42). Мамы дзень і ноч гатовы служыць сваёй сям’і, дзецям. І таму асаблівым сэнсам напэўняюцца словы апостала Паўла: “Яна [жанчына] будзе збаўлена праз нараджэнне дзяцей, калі яны будуць трымаць у веры, любові і святасці з развагаю” (1 Цім 2, 15). Прабываючы ў каханні, нараджаючы дзяцей у сям’і і выхоўваючы іх у хрысціянскай веры – ці не гэта лепшы шлях да святасці? Асабліва ў нашыя часы, калі вера многіх людзей аслабела, а абарты сталі нормай. Нам патрэбна шмат маліцца, каб вера і святасць узраслі ў нашым грамадстве, каб мамы не баяліся нараджаць дзяцей, будаваць свае сям’і на фундаменце, якім ёсць Езус Хрыстус.

Сёння неабходна паклапаціцца пра кожнае зачатае дзіця, каб заўтра мы мелі будучыню. Дзякуючы групе “У абароне жыцця” бесперапынная малітва ў іх інтэнцыі працягваецца ў Гродне ўжо 7 гадоў. Любы ахвотны можа далучыцца да гэтай прыгожай ініцыятывы, дзе ўдзельнікі сваёй малітвай стаяць у абароне жыцця ад зачатыя да натуральнай смерці, распаўсюджваюць духоўнае ўсынаўленне дзяцей, якія знаходзяцца пад сэрцам маці. Маліцца адну гадзіну на тыдзень у вышэй узададніх інтэнцыях – не так і шмат, але які вялікі плён гэтай малітвы! Сем’і, якія не мелі дзяцей, змаглі зацаць і нарадзіць, жанчыны, якія збіраліся перарваць цяжарнасць, змянілі сваё рашэнне, адносіны ў тых сям’ях, дзе моляцца, умацаваліся, урачы пачалі адмаўляцца рабіць абарты, а самі ўдзельнікі ініцыятывы пачалі атрымліваць для сябе і сваіх сям’яў Божэе бласлаўленне...

Варта адзначыць, што не заўсёды жанчыны ідуць на адчайны крок па сваёй волі. Для мяне стала вельмі непрыемным адкрыццём, што рашэнне зрабіць аборт часам прымаецца не з падачы мужа, а самага роднага чалавека – мамы. Гэта звязана, у першую чаргу, з інфантальнасцю сужэнцаў: бацькі купілі кватэру, зрабілі рамонт, даюць грошы, таму яны і могуць уплываць на рашэнне, колькі дзяцей нарадзіць. Гавораць: “Вы не пачэгнеце трэцяе дзіця”, “З такім мужам не варта нараджаць” – і жанчына ідзе перарываць цяжарнасць.

Падчас размовы я таксама заўсёды пытаюся, ці ведае муж пра цяжарнасць, бо часта здараецца, што мужчына ўвогуле не здагадваецца, што адбываецца. Яшчэ абавязкова цікаўлюся, якім чынам жанчына паведзіла, што зацяжарыла: з усмешкай, радасна, абняла мужа ці са слязьмі і істэрыкай выйшла з прыбіральні. Насамрэч, ад гэтага шмат залежыць, бо мужчыны вельмі часта арыентуюцца на рэакцыю жанчыны і чакаюць, што яна сама прыме рашэнне. У іх страху не менш. І часцей за ўсё, калі жанчына ўпэўнена кажа, што будзе нараджаць, мужчына яе падтрымлівае. Часам здараецца, што бацька дзіцяці ўвогуле не ў курсе ні пра цяжарнасць, ні пра тое, што яго жонка вырашыла яе перарваць. Тут я заўсёды раблю акцэнт, што мужчына мае права ведаць, бо гэта такое ж яго дзіця, як і яе, ён нясе такую ж адказнасць як бацька, і ніхто не мае маральнага права прымаць за яго такое рашэнне.

Аднойчы ў маёй практыцы мела месца наступная гісторыя. На прыём прыйшла жанчына, якая выйшла замуж другі раз. Ад першага шлюбу яна ўжо мела трох сыноў. Другі яе муж, паводле дыягназу ўрача, быў бесплодны. Але праз паўгода сямейнага жыцця жанчына зацяжарыла і... прыйшла на прыём з намерам рабіць аборт. Я запыталася, ці яна ўвогуле пагаварыла з мужам, бо ён жа ўсё жыццё быў упэўнены, што ніколі не зможа мець дзяцей, і для яго навіна аб цяжарнасці, напэўна, будзе сапраўдным падарункам. Аказалася, да прыходу ў кабінет псіхалага жанчына нічога не паведаміла мужу, таму што баялася, што чацвёртае дзіця яны “не пачэнуць”. Моцна плакала, але пасля сабралася з думкамі і пайшла дадому. Мы сустрэліся праз некалькі дзён, і жанчына была ў зусім іншым настроі, бо пагаварыла з мужам: яны вырашылі нараджаць. Праз некаторы час мы выпадкова ўбачыліся ў горадзе. Пацвердзіла мне вельмі дзякавала і проста свяцілася ад ішчасця, таму што даведзлася на УГД, што чакаюць дзіцячынку.

Паводле статыстыкі нашай жаночай кансультацыі, з 8-10 пракансультаваных жанчын 2-3 захоўваюць цяжарнасць. Гэта на самой справе добры паказчык у параўнанні з іншымі медыцынскімі ўстановамі. Але ці дажывём мы да тых часоў, калі аборт зусім не стане?..

Марына Валачкова,
кіраўнік цэнтра абароны жыцця і сям’і “РадзіМА”

Наша дабрачынная арганізацыя існуе з 2013 года. У школах, каледжах, універсітэтах, бальніцах, ваенскіх частках мы пастаянна праводзім лекцыі з выставамі: “Ратуй узятых на смерць”, “Традыцыйная маральнасць і сямейны каштоўнасці”, “Ёсць два шляхі: шлях жыцця і шлях смерці”. Распавядаем пра тое, што жыццё дзіцяці пачынаецца ад моманту зачатыя. У гэты час ужо ўсё вызначана: хлопчык ці дзяўчынка, група крыві, колер вачэй, валасоў... І ад мамы залежыць, ці мае шанс дзіця з’явіцца на гэты свет праз 9 месяцаў.

Сёння Беларусь сутыкаецца з праблемамі зніжэння нараджальнасці роўна так, як і іншыя дзяржавы. Але паслядоўная і комплексная работа вялікай колькасці неабыхавых людзей дазволіла зрушыць праблему ў бок паляпшэння. Па законе аборт уваходзіць у пералік прафесійнай медыцынскай дапамогі, і акушэры-гінеколагі абавязаны перарываць цяжарнасць на тэрміне да 12-ці тыдняў, калі жанчына выказвае такое жаданне. На больш позніх тэрмінах гэта дапускаецца толькі па медыцынскіх паказаннях. Вельмі часта гавораць аб эканамічных прычынах аборту, але яны ляжаць, на маю думку, у іншай сферы – сферы духоўных каштоўнасцей. Мы падзяляем агульную хрысціянскую пазіцыю ў дачыненні да святасці і недамыкальнасці чалавечага жыцця ад моманту зачатыя да зыходу з гэтага свету: дар жыцця дае Бог, і чалавек не мае права распараджацца тым, што яму перападае не належыць. Менавіта таму прыкладаем шмат намаганняў, накіраваных на абарону жыцця і сямейных каштоўнасцей, падтрымку мацярынства.

Я асабіста дзякую на тэлефоне даверу і гатова дапамагчы кожнай жанчыне, якая апынулася ў цяжкай сітуацыі. Дзякуючы ініцыятыве нашай арганізацыі і пры падтрымцы медыкаў, мясцовых улад, праваслаўных і каталіцкіх святароў у Гродне з’явіўся тралейбус з сацыяльнай рэкламай на прафілактычны аборт “Урачы Гродна – за жыццё”. Па ўсім горадзе размяшчаны білборды, прысвечаны захаванню традыцыйнай сям’і і ўсынаўленню. У жаночых кансультацыях і паліклініках распаўсюджваюцца буклеты ў абарону жыцця. Мы ішчыра верым у тое, што калі хоць адна цяжарная жанчына адмовіцца ад аборту, прачытаўшы “Мама, у мяне ўжо б’ецца сэрца”, – наша місія будзе выканана.

СЛОВА ДЛЯ ЖЫЦЦЯ

Папа Францішак

У сэрцы кожнага чалавека, нават самага сапсаванага і далёкага ад дабра, схавана гарачае імкненне да святла. Нават

калі ён знаходзіцца пад руінамі ілжы і памылкаў, заўсёды мае прагу праўды і дабра, якая з’яўляецца прагай Бога. Гэта Святы Дух стварае такую прагу: менавіта Ён з’яўляецца жывой вадой, якая перамяняе прах; менавіта Ён – подых Стварыцеля, які даў нам жыццё.

Фрагмент прамовы падчас “тэлевезійнай” агульнай аўдыенцыі ў Ватыкане, 11.03.2020

Канферэнцыя Каталіцкіх Бікупаў у Беларусі

Вядома, усмешка ўпрыгожвае чалавека. Але яшчэ больш яго ўпрыгожваюць добрыя ўчынкі. Учынкі і жэсты, якія прыносяць палёжку і сцягненне, якія

робяць бліжняга больш ішчаслівым. Таму прыклад святых так прыцягвае нас сваёй неувядальнай прыгажосцю. Узор сапраўднага служэння бліжняму, які бачым у праслаўленых святых, – гэта не толькі велічча, гэта таксама вельмі прыгожа.

Калі мы больш уважліва прыгледзімся да жыцця святых, якія рабілі ўчынкі міласэрнасці, можам быць нават здзіўлены іх простасцю, будзённым падыходам да жыцця. Яны не шукалі для сябе славы, не імкнуліся здзейсніць нешта вялікае і гераічнае, не стараліся змяніць свет. Яны проста з любоўю кланаліся пра сваіх блізкіх, пра патрабуючых братоў і сяброў, выкарыстоўваючы кожную магчымасць для таго, каб рабіць ім дабро.

Іх справы не толькі прынеслі камусьці палёжку і сцягненне. Яны сталі прыкладам для іншых хрысціян. Вучаць нас таму, як павінны ставіцца да братоў і сяброў, асабліва да патрабуючых: бедных, хворых, самотных, пакрыўджаных. “Дык ідзіце і навучайце ўсе народы [...] Вучыце іх захоўваць усе, што Я загадаў вам” (параўн. Мц 28, 19–20), – кажа Езус сваім вучням, пачынаючы ад апосталаў і ва ўсе наступныя часы. Яго загад – гэта наказ любові, які мы пакліканы рэалізоўваць у ішчодзённых справах міласэрнасці да блізкіх. Аднак пры гэтым варта памятаць, што сапраўдная міласэрнасць не толькі ў тым, каб дапамагчы камусьці матэрыяльна, прысвечыць інішаму чалавеку свой час, увагу і апеку. Не менш важна стымуляваць чалавека да таго, каб ён мог палепшыць сваё жыццё з дапамогай новай працы, навучання, перамены адносін і звычак. Часта нават людзі хворыя і нямоглыя маюць вялікі нерэалізаваны патэнцыял. Трэба дапамагчы ім здзейсніць яго для таго, каб жыццё стала больш поўным, а яны самі – рэалізаванымі і ад таго больш ішчаслівымі.

Фрагмент Ліста на нядзелю “Карытас”, 15.03.2020

Кінга Красіцкая

♦ Святы Айцец зацвердзіў тэму наступнага Сінода Біскупаў, які адбудзецца ў кастрычніку 2022 года. Яна будзе гучаць наступным чынам: “На карысць Касцёла синадальнага – камунія, удзел і місія”. Рашэнне прынята на падставе вынікаў кансультацый, праведзеных з біскупскімі канферэнцыямі, Сінодамі Усходніх Каталіцкіх Цэркваў, дыкастэрыямі Рымскай курыі і радамі вышэйшых манаскіх настаяцеляў.

♦ Завяршыўся першы этап працэсу беатыфікацыі с. Леоны Мартэн, дачкі св. Зэліі і Луі Мартэнаў, старэйшай сястры св. Тэрэзы з Лізье. Акты справы перададзены Кангрэгацыі па кананізацыі. Як адзначаецца ў пастулаце, “прывядзенне да алтара с. Леоны можа падацца незразумелым, бо яе жыццё было вельмі перакручаным. Гэта складанае дзіця, якое ўступала ў ордэн тройчы, мела шматлікія крызісы і дэпрэсіі, але, нягледзячы на ўсе няўдачы, заставалася верным Богу”. Распацацце працэсу беатыфікацыі стала неабходным крокам, з улікам папулярнасці культу, які атчае с. Леону, масавых паломніцтваў на яе магілу і шматлікіх сведчанняў аб сіле заступніцтва манахіні.

♦ Санктуарый Маці Божай Чанстахоўскай на Яснай Гары ў Польшчы атрымаў прывілей поўнага адпustu “in perpetuo”, г. зн. “назаўсёды” (без неабходнасці падаўжэння дазволу), для ўсіх вернікаў, якія наведваюць святое месца. Гэта адказ Апостальскай Сталіцы на клопат айцоў паўлінаў “пра духоўнае дабро мільёнаў пілігрымаў”. Адпуст можна атрымаць у яснагорскім санктуарыі на звычайных умовах. Для гэтага трэба быць у стане асвячальнай ласкі, прыняць св. Камунію і памаліцца ў намерах Святога Айца.

♦ Для Папскай швейцарскай гвардыі пабудуюць новую казарму. Тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне паказала, што рацыянальным будзе зноскі цвяперанай казармы паміж ватыканскімі плошчай св. Пятра і варотамі св. Ганны і будаўніцтва новай на тым жа месцы. Працы запланаваны на 2023–2026 гады. Кошт праекта – 51,6 мільёнаў еўра. Сума ўключае неабходныя сродкі для часовага размяшчэння рэкрутаў у перыяд будаўніцтва. Фінансаванне мае весціся за кошт ахвяраванняў.

♦ Ва Украіне трываюць працы над кінастужкай “Верце”. Фільм заснаваны на рэальных падзеях і распавядае пра пераслед хрысціян атэістычным камуністычным рэжымам. Вінніцкая вобласць, 1920–1950 гады. Галоўны герой Пётр становіцца тварам да твару з новай савецкай ідэалогіяй, якая не прымае рэлігію, прапагандуе адмову ад веры ў Бога. Яго сям’я ратуе сакральныя рэчы са святыні, у якую ўрываюцца вайскоўцы. Мужчына пакідае сям’ю і адпраўляецца ў ссылку ва ўральскі лагер, дзе і разгортваецца галоўны падзеі фільма. Ідэя здымак належыць Асамблеі Місіянераў Беззганнай Марыі Украіны.

vaticannews.va; credo.pro; eka.pl

Карціна Тыцыяна Вечэлія “Адам і Ева”, каля 1550 г.

Спакусы прысутнічаюць у жыцці кожнага чалавека. Адчуваем прагу – адчуваем і спакусы.

КРЫНІЦЫ СПАКУШЭННЯ

Кожны дзень у нас не аднойчы ўзнікае спакуса да граху і зла. Св. Аўгустын гаворыць, што мы павінны пастаянна выбіраць паміж Валадарствам Бога і д’ябла. Чым большага поспеху хтосьці дабіваецца

на шляху хрысціянскага ўзрастання, тым больш жорсткія спакусы будуць яго праследаваць. Нават самога Езуса спакушаў д’ябал у пустыні (параўн. Мц 4, 1–11; Лк 4, 1–13). У Евангеллі гаворыцца, што сатана хацеў выпрабаваць Яго сыноўскае стаўленне да Бога. “Езус

Як змагацца са спакусамі?

адбівае гэтыя атакі, якія, здаецца, паўтараюць спакусы Адама ў раі і Ізраэля ў пустыні, а д’ябал адступае ад Яго «да пары» (параўн. Лк 4, 13)” (ККК 538). Мука Езуса: ад страху смерці ў Гетсімані да насмешкі фарысеяў і папроку злодзея на Голгофе – апошняя і самая суровая спакуса, якую Хрыстос перажыў як чалавек. Айцы Касцёла бачылі ў гэтых спакушэннях сатаны адлюстраванне 3-ох спакус свету з Першага Паслання св. Яна (2, 16): пажадлівасці цела, вачэй і жыццёвай пылі.

Спакушэнне Езуса пацвярджае паходжанне спакусы ад злага і тое, што яны самі па сабе не маюць маральнай каштоўнасці: не з’яўляюцца ні добрымі, ні дрэннымі. Калі спакушалі Таго, хто не здзейсніў граху, значыць спакуса значна адрозніваецца ад граху. Чалавек у сваёй свабодзе можа і павінен супрацьстаяць злу. Калі робіць гэта з-за Божай любові, адкінутыя спакусы становяцца дабрадзейнасцю і заслугай перад Богам. Пераадоленыя

спакусы пры дапамозе ласкі Пана набліжаюць да Яго, умацоўваюць веру і сувязь чалавека са Стварыцелем. Тут варта ўзгадаць словы св. Паўла, што Бог не дапускае да нас спакусу, якую не змаглі б пераадолець пры дапамозе Яго ласкі (параўн. 1 Кар 10, 13). Такім чынам, грэх, які разумеецца як згода на спакусу, звязаны з адмовай ад канкрэтнай Божай ласкі.

Св. Якуб піша: “Бога нельга выпрабаваць злом, і сам Ён не выпрабуе нікога” (Як 1, 13б). Гэтыя словы апостала выразна паказваюць, што Бог не можа быць крыніцай спакусы. Бог, хутчэй, дазваляе спакусу, якая паходзіць не ад Яго. Так было ў выпадку біблейнага Іова. Айцы Касцёла аднагалосна называюць 3 крыніцы спакусы: уласную пажадлівасць, уплыў свету і, нарэшце, дзейнасць сатаны. Выразна бачна, што не ўсе яны ідуць ад злага. Аднак гэта не значыць, што д’ябал не мае да іх ніякага дачынення. Адораны вялікім інтэлектам, ён з’яўляецца бацькам падману і майстрам

маніпуляцый. Можа выкарыстоўваць першыя 2 крыніцы спакусы, каб прывесці чалавека да зла. Практыка паказвае, што такая дзейнасць, такая тактыка спакушэння самая распаўсюджаная. Д’ябал рэдка спакушае чалавека беспасрэдна. Часцей за ўсё ён звяртаецца да ўнутранай неўпарадкаванасці, выкарыстоўвае знешнія раздражняльнікі, якія даходзяць да чалавека са свету.

МЕНШЫЯ І БОЛЬШЫЯ СПАКУСЫ

Спакусы прыходзяць да любога чалавека, і важна ведаць, як з імі змагацца. Хоць амаль кожны бой са спакусай выглядае крыху інакш, усё ж можна ўсталяваць некаторыя агульныя правілы гэтай барацьбы.

Меншыя спакусы лепш разглядаць з халоднай пагардай. Той, хто яўна супрацьстаіць нават найменшым пабуджэнням, неапраўдана растрачвае свае сілы і ўносіць хваляванне ў душу. А душэўны супакой і энергія цела –

Пекла граху

У цяперашні час у Касцёле шмат гаворыцца аб міласэрнасці. Аднак нярэдка яе разуменне звужаюць да паняццяў спачування і паблагліваасці. Грэшы свет літаральна патрабуе ад людзей Касцёла ўчынкаў міласэрнасці. На жаль, часцей толькі для цела бліжняга.

Людзі ахвотна згаджаюцца з тым, што Бог збавіць, таму што Ён міласэрны, але скептычна слухаюць альбо не давяраюць Божаму слову і вучэнню Касцёла аб магчымасці быць асуджанымі ў пекле, прычым нават за адзін смяротны (цяжкі) грэх. “Навука Касцёла сцвярджае, што пекла існуе і што яно вечнае. Душы тых, хто памірае ў стане смяротнага граху, пасля смерці неадкладна сыхджаюць у пекла, дзе перажываюць пыкальныя пакуты, вечны агонь” (ККК 1035). “Памерці ў смяротным граху, не пакаяўшыся і не прыняўшы міласэрнай любові Бога, азначае назаўжды па ўласным свабодным выбары застацца з ім. Гэты стан канчатковага самавыключэння з адносін з Богам і бласлаўленымі называецца пекла” (ККК 1033).

“Бог ёсць любоў, і хто жыве ў любові, той жыве ў Богу, і Бог у ім” (1 Ян 4, 16б), – гаворыць нам сам Пан вуснамі св. апостала Яна ў Бібліі. “Дачка мая, скажы, што Я – гэта сама любоў і сама міласэрнасць”, – звяртаецца Езус да св. Фаўстыны Кавальскай (Дз. 1074). Будзем уважлівымі, напісана не “сама міласэрнасць”, але “сама любоў і сама міласэрнасць”.

Бояжа любоў справядлівая – за добро Бог узнагароджвае, а за зло карае. Езус сам гаворыць у Евангеллі, звяртаючыся да асуджаных: “Ідзіце ад Мяне, праклятыя, у агонь вечны, падрыхтаваны д’яблу і анёлам ягоным”

(Мц 25, 41). Св. Павел ясна сцвярджае: “Не ўводзьце сябе ў зман: ні распуснікі, ні ідалапаклоннікі, ні чужаложнікі, ні блуднікі, ні мужаложнікі, ні злодзеі, ні хціўцы, ні п’яніцы, ні паклённыкі, ні рабаўнікі не атрымаюць у спадчыну Бога Валадарства” (1 Кар 6, 9–10; параўн. Гал 5, 19–21).

Божая любоў міласэрная – Бог прабае чалавеку грахі, калі ён шчыра раскаяваецца, прымаючы разам з прабачэннем таксама і пакуту за іх. Езус сказаў жанчыне, схопленай на чужостве: “Ідзі і адэцтуль больш не грашы” (Ян 8, 11б). Асцерагайся граху, пазбягай яго, працуй над сабой, каб зноў не зграшыць. Марнатраўны сын у прыпавесці Езуса, усведамляючы свае грахі, спадзеючыся на прабачэнне ад айца, выказвае адначасова жаданне прыняць пакарэнне за іх, кажа: “Устаану і пайду да айца майго, і скажу яму: Ойча, я зграшыў супраць неба і перад табой. Я ўжо не варты называцца тваім сынам. Прымі мяне як аднаго з наймітаў тваіх” (Лк 15, 18–19). Немагчыма прайсці ў Неба, апусціўшы галаву, праслізнуць каля Бога, не сустрэўшыся з ім вачыма, не вызнаўшы шчыра свае грахі, не прыняўшы за іх пакуту на зямлі (і ў чыстцы).

Дзеці з Фацімы бачылі пекла. Таксама і св. Тэрэза Авільскай, св. Ян Боска і іншыя святыя і містыкі. Навошта Бог ім паказаў гэтую праўду? Каб больш паверылі ў Яго любоў. І каб іншым казалі, што сапраўднай любові без адказнасці няма. Каб зразумелі жудаснасць граху. Каб жылі ў Яго любові, у асвячальнай ласцы, каб чынілі пакаянне за свае грахі і грахі іншых.

Калі мы набожна разважаем Муку Пана (Крыжовы шлях, Песні жалыбы), калі

праз веру паглыбляемся ў таямніцу Яго цяплення, тады адкрываем веліч любові Бога да кожнага з нас. Але адначасова пачынаем усведамляць якой сур’ёзнай і грознай рэчаіснасцю ў жыцці чалавека з’яўляецца грэх, нават найменшы. Гэта правіны кожнага з нас прыблілі Хрыста да крыжа, гэта нашы грахі абражаюць Яго, раняць Хрыстову найчысцейшую любоў. Менавіта нашы грахі выклікаюць блытаніну і неспакой у душы, прыносяць цяпленне, аддзяляюць ад Божай любові, разбураюць адносіны з бліжнімі.

Грэх – гэта заўсёды няўдзячнасць. Бог даў нам жыццё, розум, здароўе, таленты і здольнасці, блізкіх людзей, увесь свет! Божы Сын прыйшоў на зямлю як чалавек, каб аддаць за нас жыццё, каб адкрыць дарогу ў Неба. А мы? Як мы жывём? Здзяйсняючы свядомы і дабравольны грэх, чалавек забываецца пра свайго Дабрачына. Адае пашану стварэнням замест пакланення іх Стварыцелю. Грэх – гэта не проста парушэнне нейкага правіла, устаноўленага Богам ці Касцёлам, гэта страта Божай ласкі, сяброўства з Усемагутным, страта права на Неба, спакою душы і радасці жыцця, дабравольнае ўчыненне сябе работам сатаны.

Грэх, які спачатку можа здацца прыемным і карысным, паступова становіцца пеклам. Аб гэтым сведчаць прыклады з Бібліі і штодзённага чалавечага жыцця. Цар Ірад пагарджаў Богам, сябе лічыў кімсьці вялікім – паміраў, і чарвякі зажыва елі яго цела. Жанчына хадзіла да варажбіткі – тая выягнула ў яе ўсе грошы, трэба было кватэру прадаваць, залезла ў даўгі. У сям’і займаліся вырабам і прадажай алкаголю – павесіўся муж дачкі, у сына дыягнаставалі псіхічнае захворванне. Забілі неапахожанае дзіцятка (учынілі аборт) – страшная дэпрэсія ў маці, разбураюцца адносіны з мужам, вялікая верагоднасць разводу. Грэх распусты вядзе да венерычных захворванняў, бесплоднасці, жыцця ў страху, з’яўлення думак аб самагубстве. Прыклады можна множыць...

Некаторыя людзі кажуць, што немагчыма пра жыць, каб не зграшыць, таму што жыццё неікавае без граху... Жыццё становіцца неікавым і бессэнсавым без любові, без трывання ў асвячальнай ласцы. А грэх як парушэнне Божай (касцельнай) запаведзі нішчыць сапраўдную любоў, пазбаўляе душу ласкі Пана, закрывае шлях чалавека ў Нябеснае Валадарства, а таксама будзе сцяну паміж ім і Богам.

Той, хто аддзяляе сябе праз грэх ад Бога і трымае

ў такім стане, стварае пекла ў сваёй душы, а пазней і вакол сябе – для іншых. Нам трэба любым коштам захаваць у сэрцы любоў да Бога і да бліжняга. І не толькі захаваць, але і памнажаць! Трэба быць гатовымі заплаціць любую цану, каб не згадзіцца на грэх, які нішчыць сапраўдную любоў. Св. Дамінік Савіа запісаў у сваім духоўным дзёніку ў дзень Першай св. Камуніі наступныя словы: “Лепш смерць, чым грэх!”.

Св. Ян Марыя Віянэй сказаў, што “цяпленне нясенне чалавекам свайго жыццёвага крыжа з’яўляецца знакам прызначэння для Неба”. Шматлікія цяжкасці, праблемы, непаразуменні з бліжнімі, несправядлівасць, хваробы, непрыемнасці – гэта ўсё наш жыццёвы крыж. Трэба несці яго цяпліва, з малітвай, просячы Езуса быць побач. І тады наш крыж, злучаны з крыжом Хрыста, будзе ратаваць ад самага вялікага зла на свеце, якім з’яўляецца грэх. Будзе нашым чыствам на зямлі, дапаможа трымаць у дабры, праўдзе і любові, а затым увайсці ў Неба.

Будзем жа падчас Вялікага посту прасіць аб ласцы пазнання сваіх грахоў, сапраўднага жалю за іх, цвёрдага пастанавлення выпраўіцца, здзяйсняючы пакутныя ўчынкы.

Кс. Павел Раманоўскі

взялікія скарбы. Так трэба дзейнічаць, перш за ўсё, у спакусах пыхлівасці, падзронасці, зайздрасці. Так жа неабходна дзейнічаць, калі ўзнікаюць мімалётныя ідэі, думкі, пачуцці і жаданні супраць цнатлівасці, або раптоўныя, агульныя ці дакучлівыя бунты супраць веры, або таксама блюзнерскія думкі.

Калі атакуе больш сур'ёзная спакуса, пасіўнага супраціву недастаткова, трэба дзейнічаць актыўна. Неабходна супрацьстаяць ёй не вагаючыся і не адкладаючы, як толькі заўважаем небяспеку. Пакуль вораг знаходзіцца на парозе дома, ад яго лягчэй адбіцца, чым калі ўварвецца ўнутр. Іскры лягчэй патушыць, чым полымя. Няхай гэтая барацьба будзе рашучай, катэгарычнай. Той, хто тругецца з ворагам і хоча пайсці на саступкі, толькі разавочвае яго.

Калі спакушальнік набліжаецца звонку, трэба мець для яго рашучае Езусава "Адзігі, сатана!" (Мц 4, 10). У цяжкасцях, звязаных з верай і чыстасцю, неабходна, наколькі гэта магчыма, пазбягаць небяспекі. Калі пачуцці спакушаюць – абуджаць агіду да граху альбо любоў да Бога: "Я хутчэй памру, чым пакрыўджу Цябе". Звяртацца да імпульсіўнай малітвы. Можна таксама зрабіць знак крыжа ці выкарыстаць святую ваду. Трэба паспрабаваць надаць думкам іншы напрамак, заняўшыся працай, чытаннем, цікавай і добрай справай.

БОГ З НАМІ!

Вельмі важна падчас спакус, нават калі яны моцныя і настойлівыя, захоўваць раўнавагу. Хрысціянін не павінен баяцца спакусы, бо Бог абяцаў яму ласку, якую атрымае перад абліччам небяспекі. У турбуеца і нервуеца, шкодзіць самому сабе. Часам заблытаецца ў яшчэ горшыя непрыемнасці, як птушка, якая трапіла ў сетку. Спакуса – яшчэ не грэх. Св. Аўгустын гаворыць: "Вораг можа брахаць, як сабака. Але ўкусіць можа толькі таго, хто дазволіць. Ён не здольны прымусіць нас даць дазвол, можа толькі выпрасіць".

Варта памятаць, што Бог з намі і дапамагае ў барацьбе. Таму, хоць духоўнае змаганне можа стаць крыніцай цяплення, нельга губляць душэўны супакой, шкадаваць сябе. Неабходна засяроджвацца на падтрыманні жывых адносін з Богам і пастаянным пацвярджэнні Яго панавання над нашым жыццём. Яно не павінна круціцца вакол спакусы ды граху і нават сродкаў (хаця яны і патрэбныя) для барацьбы з імі; але як Зямля круціцца па сваёй арбіце вакол Сонца, так і наша існаванне – вакол Бога, добра і цноты. Неабходна памятаць, што гэта Бог ратуе, а не чалавек сам сябе.

ДУХОЎНЫ МЕЧ

"І шлем збаўлення вазьміце, і меч духоўны, якім ёсць Божэ слова" (Эф 6, 17). Божэ слова – выдатная

дапамога ў барацьбе са спакусамі. Езус даў нам прыклад таго, як дзейнічаць падчас выпрабаванняў, калі ў пустыні Яго спакушаў д'ябал. Хрыстос не ўступае ў дыскусію са злым духам, а адсякае ўсё яго прапановы Божым словам (параўн. Мц 4, 1–11; Лк 4, 1–13).

Евагрый Панційскі, манах, які жыў у IV стагоддзі, напісаў трактат "Аб распазнанні страсцей і думак". У гэты твор ён уключыў шмат урыўкаў са Святога Пісання, якія рэкамендуе паўтараць пры нападзе дрэнных думак. Манахі вучылі гэтыя словы на памяць, каб заўсёды быць напачатку ў момант спакусы. Часам прамаўлялі толькі імя Езус, што "адпраўляе ўсіх дэманаў у бегства" (у чым неаднаразова пераконваліся самі).

Важным сродкам з'яўляецца штодзённым рахунак сумлення, які ў святле Божэ слова спрыяе распазнанню ўсіх імпульсаў пачуццяў і думак, што могуць прывесці як да добра, так і да зла. Ён дапамагае заўсёды быць пільнымі і ўважлівымі да дзеяння ў нашым жыцці як Бога, так і нячыстага.

СПОВЕДЗЬ, ЗАСТУПНІЦТВА СВЯТЫХ І ДУМКІ ПРА КАНЕЦ ЖЫЦЦЯ І ВЕЧНАСЦЬ

Расказаць пра спакусу іншаму чалавеку – значыць раскрэціць яе, што ў многіх выпадках робіць слабасць менш небяспечнай, а часта ўвогуле яе нейтралізуе. З-за сакраментальнага характару і таемнасці

споведзь з'яўляецца прывілеяваным месцам для таго, каго раскрэчвання. У канфесіянале хрысціянін асаблівым чынам адкрывае на Божую ласку тыя вобласці сваёй душы, якія найбольш уразлівыя для напаўд'яла. Эўхарыстыю ў сваю чаргу называюць лекам, які не толькі загойвае раны, нанесеныя грахам, але і ўзмацняе ласку, неабходную для паспяховай барацьбы са спакусамі.

Вялікая падмога – заступніцтва Марыі і святых. Імя Багародзіцы сее страх у стане ворага чалавецтва. Беззаганная сцірае сваёй пятой яго галаву. Нездарма Касцёл дае нам святых як апекуноў пэўных сфер жыцця. Яны прайшлі барацьбу са спакусамі і дзякуючы Божай ласцы здарылі перамогу. Напрыклад, св. Фаўстына і св. Ян ад Крыжа былі вызвалены Стварыцелем ад спакус супраць цноты чыстасці, таму разважанне над прыкладам іх жыцця і малітва да іх, нават кароткая, дапамагае ў змаганні са спакусай, якая супярэчыць гэтай цноты.

"Ва ўсіх справах памятай пра свой канец, і тады ніколі не зграшыш" (Ср 7, 36). Успамін апошніх рэчаў: смерці, Божэ суда, вечнага аддалення ад Бога; практыкаванне пакаяння, посту, устрымання і ўтаймавання цела праз адмаўленне ад таго, што лішняе, практыкаванне пакары і малітвы, асабліва прыніжэнне сябе перад Богам і просьба аб Яго міласэрнасці,

разважанне Мукі і Смерці Збаўцы – усё гэта служыць перамоце над спакусай да граху.

БЫЦЬ ЗАНЯТЫМ

Важна, каб не было пуштога месца ў душы і жыцці (параўн. Лк 11, 24–26). Варта нястомна запрашаць Хрыста да сябе ў сэрца, каб Ён і толькі Ён там панаваў. Дапаможным сродкам з'яўляецца план дня, каб мець час на малітву, працу і здаровы адпачынак, удзельнічаць у якой-небудзь супольнасці ці добрарай справе. Бо калі актыўна рэалізуем сваё жыццё і пакліканне, адчуваем менш спакус.

"Чувайце і маліцеся, каб не паддацца спакусе" (Мц 26, 41а), – сказаў Збаўца апосталам у Гетсіманіі. Жыццё хрысціяніна з'яўляецца барацьбой, і тае застаецца да самага яго канца. Наш Пан Езус Хрыстус сам змагаўся са спакусай, грахам, д'яблам і на сваім крыжы здабыў поўную перамогу, у якой мы ўдзельнічаем праз абсалютнае даручэнне Яму свайго жыцця. Таму неабходна стойка супрацьстаяць нядобрым пабуджэнням, нават калі яны пастаянна вяртаюцца. Як сцвярджаў св. Францішак Сальскі, "пакуль барацьба працягваецца, супраціў не зламаны". Настойліва сцэ у рэшце рэшт будзе ўвечна перамогай.

Апрацаваў
кс. Аляксандр Сямінскі

Прайсці школу св. Юзафа

Школа св. Юзафа дае ґрунтоўны фундамент, на якім можам будаваць хрысціянскае жыццё. Следуючы наказам святога, нам будзе прасцей станавіцца сведкамі Езуса ў штодзённым атачэнні, паводле ўласнага паклікання. Ды і проста быць ішчаслівымі – у зямным і нябесным свеце.

на перашкоды, якія Ён дапускае. Такая пазіцыя прамаўляе да сэрца больш, чым прыгожыя словы, асабліва калі заўважальны яе плён.

Супакой сэрца сярэд мітусні... Юзаф быў апорай веры, нягледзячы на клопаты, праз якія праходзіў. Гэта азначае, што ніводнае з цяпленняў не магло быць для яго "злом", ніводнае не магло пашкодзіць яму. Дух заставаўся нязломным.

УРОК 2.

БЫЦЬ ВЕТЛІВЫМ

Па прыкладзе св. Юзафа можам менш гаварыць. І больш слухаць. Тады кожнае наша слова будзе напоўнена мудрасцю, якую дае Святы Дух у найбольш адпаведны момант.

Каб быць добрым і ветлівым, трэба захоўваць унутраную цішыню. Спакойная вада не шуміць, аднак бура можа напалохаць. Нельга дакрануцца да сэрца праз ураган, але праз подых ветру. Ветлівасць дапаможа нам выслухаць і пачуць бліжняга,

пакідаючы яму права рабіць памылкі і перамыяцца. Ветлівасць дапаможа прысваіць час іншаму чалавеку без пастаяннага пагледвання на гадзіннік, цалкам аддаючы сябе суразмоўцы ў канкрэтны момант. А плён не прымусіць чакаць: атачэнне будзе поўнаціца ўдзячнымі і даверлівымі людзьмі.

УРОК 3.

БЫЦЬ ПАКОРЛІВЫМ

Які іншы святы застаецца настолькі непрыкметным, як св. Юзаф, але ў той самы час здольным займаць адно з найважнейшых месцаў у сэрцы Госпада? Юзаф быў абраны апекуном Божэ Сын і меў важную падставу для гонару. Аднак ён не паддаецца гэтаму пачуццю і застаецца сціплым. Выконвае ўсё, аб чым просіць Бог, і робіць гэта з вялікай папярэжнясцю. Не дыскутуе з Усявышнім. Не чакае ад Яго ніякага асаблівага стаўлення. У сваю чаргу робіць усё, што ад яго залежыць. Клапоціцца пра сям'ю і працуе, каб забяспечыць Марыю і Езуса

неабходным. Застаецца ў Іх цені, не ўзвышаецца, але ахвяруе сваю любоў і сябе цалкам. А ўзамен атрымлівае найвышэйшую ўзнагароду ад Пана.

УРОК 4.

КЛАПАЦІЦА ПРА СЯМ'Ю

Св. Юзаф выдатна ўмеў задбаць пра сям'ю, якая вылучалася сярод іншых сваёй "асаблівасцю". Бог і чалавек жылі пад адным дахам. І св. Юзаф павінен быў самастойна, выключна з дапамогай Божай ласкі, спраўляцца з нягодамі, якія прыносіла жыццё ў тыя часы.

Ён нёс на сваіх плячах шматлікія цяжкасці. Праблемы, з якімі сутыкнуўся, з'явіліся на самым пачатку яго бацькоўскай місіі. Трэба было знайсці месца начлегу для цяжарнай Марыі і куток, дзе яна магла б нарадзіць дзіця. Калі Езусу пагражала смерць ад рук Ірада, узнікла неабходнасць часова эміграваць са сваёй сям'ёй у Егіпет. Калі небяспека адступіла,

Марыя з Юзафам вярнуліся, але не накіраваліся ў Юдэю. Турбуючыся за лёс Езуса, пасяліліся ў Галілеі, у Назарэце.

Бачым, што св. Юзаф не баяўся прымаць рызыкоўныя рашэнні. Ён паспяхова выбіраў даступныя яму сродкі для рэалізацыі жыццёвай мэты. І гэтая мэта заключалася не толькі ў клопце пра Святую Сям'ю. Юзаф усведамляў, што выкананне Божай волі дазволіць яму дасягнуць уласнай жыццёвай мэты – вечнага шчасця ў Валадарстве Нябесным. Праз прыклад апекуна Езуса Госпад паказвае, чаго прагне ад бацькоў сямей – імкнення да святасці і кіравання родных тым жа шляхам.

УРОК 5.

СВЕДЧЫЦЬ СПРАВАМІ, А НЕ СЛОВАМІ

Найлепшай евангелізацыяй з'яўляецца сведчанне жыццём. І св. Юзаф быў чэмпіёнам у гэтым: маўчаў, але дзейнічаў. Праз свае дзеянні ён зрабіў для нас куды больш рэчаў, чым маглі б здзейсніць словы. З уласнай волі і з поўнай свядомасцю ён згадзіўся звязаць свой лёс з жыццём Уцелаўлёнага Слова. Згадзіўся на ўсе адрачэнні, якіх патрабавала ад яго гэтая выключная місія. Узяў на сябе адказнасць за Уважанага, не ставячы ніякіх умоў і не пытаючыся, як доўга гэта працягнецца. Стаў бацькам Дзіцяці-Бога, адзіным у сваім родзе бацькам.

Пагадзіўшыся, што ў яго доме з'явіцца на свет Месія, аўтаматычна прысвяціў Яму свой супакой і будучыню. Дзень за днём у шэрацы паўсядзённых абавязкаў св. Юзаф быў трывалым і паслядоўным у сваім рашэнні. Яго заслуга ў тым, што ў жыцці – з чалавечага пункту гледжання – без пэўнага плана і ўсялякай карысці ён цалкам даверыўся Пану. Таму яшчэ чаму мы можам навучыцца ў св. Юзафа – гэта безаглядна любіць праз свае чыны. Служыць бліжняму. Быць канкрэтным і практычным у гэтай любові і паслуге.

Апрацавала
Ангеліна Марцішэўская

Пра расійскіх навамучанікаў

Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі арцыбіскуп Тадэвуш Кандрусевіч прыняў удзел у прэзентацыі кнігі "З Хрыстом да канца. Мучаніцтва слуг Божых у Савецкім Саюзе", якая адбылася ў Варшаве (Польшча).

На мерапрыемстве кіраўнік беларускага каталіцкага епіскапата звярнуўся да прысутных з прамовай. Іерарх нагадаў гісторыю распаўсюджвання батыфікацыйнага працэсу расійскіх навамучанікаў, ля вытокаў якога стаяў сам.

Выданне змяшчае жыццярысы арцыбіскупа Магілёўскага Яна Цепляка і 14-ці іншых ахвяр атэістычнага рэжыму. Сярод іх святары лацінскага і грэка-каталіцкага абрадаў, кансэкраваныя асобы і свецкія вернікі. Аўтар кнігі – вядомы даследчык і гісторык кс. Кшыштаф Пажарскі.

Канада закрывае шпіталі?

Дзяржаўныя ўлады пазбаўляюць фінансавання тэалягічныя, якія не згаджаюцца на правядзенне ў сваіх структурах эўтаназіі. На практыцы гэта азначае, што многія такія пляцоўкі будуць ліквідаваны.

Згодна з законам, кожная невылечна хворая ці ў нейкай ступені непаўнаспраўная асоба можа выкарыстаць права на эўтаназію. "Калі б усе канадцы мелі доступ да кваліфікаванай паліятэрапіі, меншая колькасць людзей патрабавала б смяротнай ін'екцыі. Замест таго, каб развіваць культуру апекі, мы імкнёмся ў напрамку смерці па патрабаванні", – каментуюць біскупы краіны.

"Нуль паперы"

Пад такой назвай Канферэнцыя Біскупаў Іспаніі ініцыявала праект з улікам аховы навакольнага асяроддзя.

Падчас агульнага сходу епіскапата плануецца выкарыстоўваць лічбавую сістэму галасавання замест картчак. Важныя дакументы са сходу будуць даступныя біскупам на планшэце.

Да гэтага часу біскупскія лісты заўсёды адпраўляліся духоўенству на паперы. Зараз пачынаецца "тэставая фаза" новага метаду. Аднак нельга выключыць, што асобныя дадатковыя дакументы і выпраўленні надалей павінны будучы прадастаўляцца на паперы.

На чым палягае заступніцтва святых?

Святое Пісанне дакладна забараняе аказваць каму-небудзь пакланенне і служэнне, акрамя адзінага сапраўднага Бога. Але не забараняе аддаваць належную пашану верным Яго слугам так, каб уся хвала адносілася да Яго ж Адзінага, як “дзіўнага ў святых сваіх” (параўн. Пс 67, 36).

Апостал Павел гаворыць: “Памятайце пра вашых настаўнікаў, якія абвешчалі вам Божэе слова і, разважаючы пра канец іхняга жыцця, наследуючы іх веру” (Гбр 13, 7). Калі Касцёл у гадавым цыкле ўспамінае мучанікаў і іншых святых, ён абвешчае Пасхальную таямніцу ў тых, хто пакутаваў з Хрыстом і праслаўлены з Ім, прапаноўваючы вернікам іх прыклад, які прываблівае праз Хрыста да Айца, праз іх заслугі вымольвае Божую ласку. Мы ўшаноўваем памяць жыхароў Неба дзеля таго, каб еднасць усяго Касцёла ў духу ўмацоўвалася праз братнюю любоў, бо як зносіны паміж хрысціянамі на зямлі набліжаюць нас да Хрыста, так і зносіны са святымі яднаюць нас з Хрыстом.

З ушанаваннем святых звязана таксама ўшанаванне іх мошчы. Св. Рыгор Багаслоў сцвярджаў: “Святых мучанікі праслаўляюць вялікімі ўшанаваннямі і святкаваннямі. Яны праганяюць дэманаў, лечыць хваробы, аб’яўляюцца, прамаўляюць. Самыя цэлы іх, калі да іх дакранаюцца і ўшаноўваюць, столькі ж дзейнічаюць, як святыя душы іх; нават кроплі крыві і ўсё, што носіць на сабе сляды іх пакут, гэтак жа дзейсныя, як іх цэлы”. Падобны прыклад маем у Святым Пісанні: “І памёр Елісей, і пахавалі яго. І полчышчы маавіян прыйшлі ў зямлю на другі год. І было, што калі хавалі аднаго чалавека, дык, убачыўшы гэта полчышча, пахавальнікі кінулі таго чалавека ў магілу Елісееву, і ён, падаючы, дакрануўся да касцей Елісея, і ажыў, і ўстаў на ногі свае” (2 Вал 13, 20–21).

Як апісана ў Бібліі, габрэі ўшаноўвалі мошчы праведнікаў праз захаванне і пабудову над імі помнікаў і грабніц (параўн. Быц 35, 20; Зых 13, 19; Мц 23, 29). У Дзеях Апосталаў расказваецца пра выкарыстанне хустак і паясоў з цела апостала Паўла для лячэння хвароб і выгнання злых духаў: “Бог рабіў надзвычайныя цуды рукамі Паўла, так што на хворых ускладалі хусты і паясы з яго цела, і хваробы пакідалі іх, і злыя духі выходзілі з іх” (Дз 19, 11–12).

Пра ўшанаванне мошчы святых VII Сусветны сабор сцвярджае: “Госпад дараваў нам мошчы святых як збаўчыя крыніцы, якія выліваюць дабрадзействы на нядужых. Тыя, што асмеліліся адкідаць мошчы мучанікаў, пра якія яны ведалі, што тыя сапраўдныя і праўдзівыя, калі гэта біскупы або клірыкі, – няхай будуць выключаныя з сану, а калі манахі і свецкія, – няхай будуць пазбаўлены прычашчэння!”.

А. Зміцер Чарнель CSsR
Паводле catholicnews.by

Навяртацца да Бога праз Езуса Хрыста

Быць нястомнымі працаўнікамі Хрыстовай Любоўі

Чыніць так, як наказвае ўласнае сэрца

Правесці дбайную рэвізію жыцця

Памятаць, што [...] у прах вернешся

Арыенціры Яна Паўла II на Вялікі пост

Сёлетні перыяд Вялікага посту перажываем у Год св. Яна Паўла II. Нельга не звярнуцца да спадчыны Папы і не “падсілкавацца” пасланнямі, якія ён кіраваў да вернікаў на працягу ўсяго пантыфікату, так, каб умацаваць свае сэрцы.

Падчас Вялікага посту нам усім трэба з асаблівай увагай глядзець на Крыж, каб нанова зразумець яго прамову. Не можам бачыць у ім толькі напамін аб падзеях, якія адбыліся дзве тысячы гадоў таму. Павінны разумець вучэнне Крыжа так, як ён прамаўляе для нашых часоў, для сённяшняга чалавека: “Езус Хрыстус той самы ўчора і сёння, і наўсёкі” (Гбр 13, 8).

У крыжы Збаўцы выражаецца моцны заклік да навяртання: “Навяртайцеся і верце ў Евангелле” (Мк 1, 15). І гэты заклік неабходна ўспрымаць як накіраваны да кожнага з нас і да ўсіх увогуле, асаблівым чынам з нагоды Вялікага посту. Памятайма таксама, што ў літургіі велікапасных стацый, які ў набажэнстве Крыжовага шляху, сузіральная малітва вядзе да яднання з таямніцай Таго, хто быў пасланы Богам перамагчы грэх, хоць сам не ведаў яго.

Па прыкладзе святых кожны ахрышчаны пакліканы верна пераймаць Езуса, які, накіроўваючыся ў Іерусалім, усведамляючы хуткую муку, вызнае вучням: “Я павінен прыняць хрост”. Такім чынам, велікапасны шлях з’яўляецца для нас паслужным перайманнем Божэга Сына, які стаў пакорлівым Слугой.

Вялікі пост – гэта сапраўдны і неадкладны заклік Пана да ўнутранага абнаўлення: як асабістага, так і супольнага – праз малітву і вяртанне да сакрамантаў, а таксама праз праўленне любові, праз асабістую і калектыўную ахвяру часу, матэрыяльных сродкаў і разнастайных доброт, каб задаволіць патрэбы і прадухіліць беды нашых братоў на ўсім свеце.

Дзяленне з’яўляецца абавязкам, ад якога не могуць ухіляцца людзі добрай волі, а асабліва вучні Хрыста. Формы гэтага дзялення розныя: ад добраахвотнага служэння з годнай Евангелія спантаннасцю, ад шчодрых і не толькі аднаразовых дароў з таго, чаго ў нас зашмат, а часам і з таго, што нам самім патрэбна, да працы, прапанаванай бестрацоўнаму ці таму, хто вось-вось страціць надзею.

Гэты заклік надзвычай актуальны. Каб кожны мог адчуць глыбокую радасць ад падзеленага з іншым пасілку, ад гасціннасці, аказанай падарожнаму, ад дапамогі бедным, ад прадстаўленай бестрацоўнай працы, ад сумленнага і мужнага выканання сваіх грамадзянскіх і сацыяльна-прафесійных абавязкаў, ад міру, які пануе ў сямейным “санктуары” і ў міжасобных адносінах. Усё гэта Божая любоў, да якой павінны навярнуцца.

Любоў, неразрыўна звязаная са служэннем, часта так моцна неабходным нашаму бліжняму. Стараймася заслужыць, каб у апошні дзень маглі пачуць ад Хрыста, што добра, якое зрабілі аднаму з найменшых сярод Яго братоў, мы зрабілі Яму!

У сучасным свеце акрамя самаахвярных сведкаў Евангелія хапае таксама ахрышчаных людзей, якія, пачуўшы няпросты заклік выправіцца “ў дарогу ў Іерусалім”, прымаюць пазіцыю маўклівага супраціву, а часам нават адкрытага бунту. Гэта бывае тады, калі малітва перажываецца імі, хутчэй, павярхоўна, а Божэе слова не ўплывае на жыццё. Нават сакрамант пакаяння многія лічаць малаважным, а нядзельную Эўхарыстыю ўспрымаюць толькі як абавязак, які трэба выконваць. Як здзейсніць глыбокую перамену жыцця? Трэба адкрыць сваё сэрца на пранізлівае пасланне літургіі. Перыяд падрыхтоўкі да Пасхі з’яўляецца правідэнцыяльным Божым дарам і каштоўнай магчымасцю наблізіцца да Яго, уваходзячы ў сябе і прыслухоўваючыся да голасу ўнутраных указанняў.

У рэзультате першароднага граху жыццё на зямлі было з самага пачатку ўпісана ў перспектыву смерці. Нашы цэлы смяротныя, г. зн. яны адзначаны немінучасцю смерці. Мы жывём, заўсёды маючы перад вачыма мяжу: кожны пражыты дзень непазбежна набліжае да яе. А смерць мае ў сабе штосьці ад знішчэння. Здаецца, што разам са смерцю ўсё заканчваецца. І менавіта перад такой прыгнятаючай перспектывай чалавек, усведамляючы свой грэх, узносіць да Неба вокліч надзеі: “Чыстае сэрца ствары ўва мне, Божа, і аднаві ўва мне трывалы дух. Не адкінь мяне ад свайго аблічча і не пазбаў мяне Духа Твайго Святога” (Пс 51 (50), 12–13).

Таксама сёння веруючы чалавек, які адчувае пагрозу зла і смерці, заклікае гэтымі словамі Бога, ведаючы, што яму наканавана вечнае жыццё. Усведамляе, што ён не толькі цела, асуджанае на смерць пасля граху, але і душа, якая не памірае. Таму звяртаецца да Бога, які здольны тварыць з небыцця; да Бога, Адзінароднага Сына, які, стаўшы чалавекам для нашага збаўлення, памёр за нас і ўваскрос з мёртвых, а цяпер жыве ў хвале; да Бога, бессмяротнага Духа, які ажыўляе і вяртае жыццё.

Падрыхтавала Кінга Красіцкая

Як парадзіць з няверуючым сужэнцам?

Кс. Павел Салабуда, псіхолаг

Саюз паміж веруючай і няверуючай асобамі можа перажываць нямала складаных сітуацый. Яны бываюць рознымі, пачынаючы з таго, што такі чалавек не хоча хадзіць у касцёл сам, заканчвае тым, што робіць немагчымым практыкаванне веры свайму веруючаму сужэнцу.

У залежнасці ад ступені “абцяжарвання жыцця” наступствы могуць быць больш ці менш балючымі псіхічна або нават фізічна. Самай распаўсюджанай праблемай у такіх адносінах з’яўляецца адсутнасць духоўнай сувязі і разумення ў сям’і. З аднаго боку, веруючы сужэнец спрабуе пайсці на саступкі, каб пазбегнуць чарговых

канфліктаў, а з другога, жадае духоўнага росту, таму жыве ў стане пастаяннай унутранай барацьбы. Раю веруючай асобе шукаць падтрымкі ў касцёле, у размове са святаром, падчас споведзі і малітвы, у парафіяльных групках, а найперш у чытанні Божэга слова. Неабходна нястомна, нягледзячы ні на што, пазнаваць Бога, узмацняць сваю веру, жыць як сапраўдны хрысціянін.

Здараюцца выпадкі, калі веруючая асоба хоча “сілай” навярнуць свайго сужэнца, але часцей за ўсё такія спробы дасягаюць зваротнага выніку. Не варта прымушаць кагосьці змяняцца. У падобнай сітуацыі далёкі ад Бога чалавек адчувае

яшчэ большае нежаданне і мацней нервуецца. Бог заўсёды прагне для сужэнства адзінства. Таму найлепшы спосаб у такой сітуацыі – уласным прыкладам дэманстраваць сваю веру ў паўсядзённым прысутнасці Бога ў жыцці. Св. Павел у Пасланні да Карынціянаў піша: “Бо няверуючы муж асвятляецца праз жонку, і няверуючая жонка асвятляецца праз мужа” (1 Кар 7, 14).

Наступным ратункам з’яўляецца малітва за сужэнца. Я хацеў бы пераканаць людзей, каб не гублялі надзеі, калі не бачаць імгненнага эфекту ад сваіх дзеянняў. Памятайма, у Бога заўсёды

ёсць план жыцця для кожнага з нас і нашых сужэнстваў. Нябесны Айцец найлепш ведае, як дастукацца да сэрца чалавека, ніводзін дарадца не справіцца з гэтым. Можна таксама запрашаць сужэнца з сабой на розныя нефармальныя сустрэчы (экскурсіі, прагулкі, забавы), каб такім чынам няверуючы мог пазнаёміцца з вернікамі ў звычайных абставінах, убачыць, як выглядае іх паўсядзённая рэчаіснасць.

У самых складаных сітуацыях, такіх, напрыклад, калі няверуючы сужэнец катэгарычна забараняе веруючаму вызнаваць сваю веру, неабходна дамовіцца аб 2-3 гадзінах вольнага часу, якія можна выкарыстаць

для ўласных патрэб. Аднак калі ўзнікае канфлікт сумлення (няверуючая асоба патрабуе ад верніка чагосьці несумяшчальнага з вучэннем Божым), тады варта прытрымлівацца слоў з Дзеяў Апосталаў: “Пётр і апосталы адказалі: «Трэба слухацца Бога больш, чым людзей»” (Дз 5, 29).

Хочацца звярнуцца да маладых людзей, якія збіраюцца закласці сям’ю, каб давяралі Богу гэтую справу і не недаацэньвалі пытанні, звязаныя з верай.

Пытанні
можна дасылаць
на электронны адрас
solobuda@gmail.com

НАВІНЫ

ВЕЛІКАПОСНАЕ ЧУВАННЕ МОЛАДЗІ

У касцёле Звеставання Найсвяцейшай Панны Марыі ў Гродне адбылося малітоўнае чужанне. Сустрэчу, якая ўжо стала традыцыяй, арганізавала Душпастырства моладзі Гродзенскай дыяцэзіі "OPEN". Маладыя людзі сабраліся разам, каб паразважаць над сакрамантам пакаяння і пацанна, а таксама над умовамі, патрэбнымі для добрай споведзі.

Сустрэча распачалася св. Імшай, якую цэлебраваў Генеральны вікарый Гродзенскай дыяцэзіі кс. бп Юзаф Станеўскі. Іерарх звярнуў увагу моладзі на апошнія падзеі ў свеце і заахвоціў яе аддаць свае турботы, перажыванні і страх Езусу Хрысту, даверыцца Пану Богу.

Удзельнікі чужання, сярод якіх былі і алумны Гродзенскай ВДС, прадставілі свае разважанні на тэму велікапоснага чужання. Апошнім пунктам праграмы стала адарацыя Найсвяцейшага Сакраманту – час сустрэчы з жывым Хрыстом, калі кожны мог звярнуцца да Езуса, выказаць свае хваляванні, падзяліцца радасцю і смуткам, давяраючы ўсё Даўцу жыцця.

БІСКУПСКІЯ ВІЗІТЫ

Маладую парафіяльную супольнасць бл. Мар'яны Бярнацкай у Гродне наведаў кс. бп Юзаф Станеўскі. У касцёле Унебаўзяцця Найсвяцейшай Панны Марыі ў Адамавічах (дэканат Сапоцкін), дзе на дадзены момант адпраўляюцца набажэнствы для вернікаў, якія пакуль не маюць сваёй парафіяльнай святыні, іерарх узначаліў св. Імшу. Ён пажадаў новай супольнасці, каб з Божай дапамогай яна як мага хутчэй вырашыла ўсе арганізацыйныя моманты, звязаныя з атрыманнем пляца пад будаўніцтва касцёла, а пасля з удзелам людзей добрай волі пабудавала сваю святыню.

КУЛЬТУРНЫЯ ПДЗЕІ

У Сапоцкінскім культурна-гістарычным цэнтры адбылося велікапоснае прадстаўленне пад назвай "Я з вамі...". Яго падрыхтавалі старэйшыя вернікі мясцовай парафіі Унебаўзяцця Найсвяцейшай Панны Марыі і св. Язафата Кунцэвіча. Артысты імкнуліся данесці, што Бог побач у кожную хвіліну жыцця, што чалавек не раз адыходзіць ад Бога, але Ён заўсёды застаецца на адлегласці працягнутай рукі, і да Яго можна вярнуцца, нават моцна заблукаўшы.

ВЫШЭЙШАЯ ДУХОўНАЯ СЕМІНАРІЯ

У капліцы Гродзенскай ВДС з нагоды Міжнароднага жаночага дня адбылася св. Імша ў інтэнцыі жанчын, якія сваёй адданай працай у сценах семінарыі далучаюцца да важнай справы фарміравання асобы святара. Эўхарыстыю ўзначаліў кс. бп Юзаф Станеўскі.

АДНЫМ РАДКОМ

• Агульнабеларуская сустрэча салезіянскіх міністрантаў і кандыдатаў у міністранты адбылася ў Смаргоні. • Майстар-клас па маляванні для дзяцей прайшоў у гродзенскай парафіі Святога Духа. • 20-годдзе беатыфікацыі сяцёр мучаніц адзначылі ў Навагрудку. • Біскуп Гродзенскі Аляксандр Кашкевіч блаславіў новую пральню ў Доме міласэрнасці ў Каменцы (дэканат Шчучын). • У Смаргоні прайшла сустрэча "Савіо-клуба". • Піярскія сустрэчы для юнакоў адбыліся ў Лідзе.

Агляд навін падрыхтаваны на падставе інтэрнэт-старонкі grodzensis.by.

АНОНСЫ

ДНІ МАЛІТВЫ ДЛЯ ДЗЯЎЧАТ ПРойДУЦЬ У АДАМАВІЧАХ

Сустрэча адбудзецца з 27 па 29 сакавіка і будзе прысвечана тэме "Нарадзіцца наноў".

Да ўдзелу ў рэкалекцыях, якія арганізуюць сёстры кармэлткі Дзіятка Езус, запрашаюцца дзяўчаты ад 14-ці гадоў. У праграме прадугледжаны тэматычная канферэнцыя, сакрамант пакаяння, роздум у цішыні, св. Імша, малітва, разважанне над Божым словам.

З сабой неабходна мець Біблію і нататнік.

За падрабязнай інфармацыяй звяртацца па тэлефоне: (8 029) 884-39-67 – с. Ідалья.

ПАРАФІЯ Ў КАРОБЧЫЦАХ ЗАПРАШАЕ Ў ПІЛІГРЫМКУ Ў ПОЛЬШЧУ

Аўтобуснае паломніцтва адбудзецца з 27 па 31 мая.

Маршрут праягае праз Непакалянаў, Ліхень і Торунь.

Атрымаць больш падрабязную інфармацыю і запісацца можна па тэлефонах: (80152) 67-47-24, (8 029) 583-07-02, (8 029) 887-10-24.

ДЫЯЦЭЗІЯЛЬНЫЯ ДНІ МОЛАДЗІ ПРойДУЦЬ У ЛІДЗЕ

Каталіцкая моладзь з розных парафій Гродзенскай дыяцэзіі збярэцца на сумесную сустрэчу і малітву 25–27 красавіка ў парафіі Святой Сям'і.

На ДДМ запрашаюцца вучні школ, студэнты вышэйшых і прафесійных навучальных устаноў, працуючая моладзь.

Дні моладзі Гродзенскай дыяцэзіі бяруць свой пачатак у 1993 годзе, калі біскуп Аляксандр Кашкевіч па прыкладзе Святога Айца Яна Паўла II пастанаўіў прысвяціць асабліваю ўвагу выхаванню маладых вернікаў. Сёлетня адбудзецца 27-мы з'езд.

ІГНАЦЫЯНСКІЯ РЭКАЛЕКЦЫІ АДБУДУЦА Ў НАВАГРУДКУ

Духоўныя практыкаванні з 12 па 26 чэрвеня правядуць айцы езуіты.

Асаблівае рэкалекцыі заключаецца ў тым, што яны праходзяць у маўчанні. Такую практыку прапанаваў св. Ігнацы Ляёла. Кожны дзень адбываецца асабістая размова з духоўным кіраўніком.

Да ўдзелу запрашаюцца свецкія вернікі, кансэкраваныя асобы і святары. Для тых, хто прыедзе ўпершыню, прадугледжаны больш кароткі тэрмін рэкалекцыі.

Падрабязная інфармацыя і запіс па тэлефонах: (8 044) 465-18-78, (8 029) 511-19-74 – с. Вікторыя Жук MSF, – альбо праз электронную пошту: jezuits.by@gmail.com.

У малітве ўспамінаем памерлых душпастыраў:

- 22 сакавіка 2014 г. – кс. Казімір Войнюш, проб. Ішчолна;
- 24 сакавіка 1962 г. – кс. Павел Багінскі, проб. Суботнікі;
- 24 сакавіка 2017 г. – кс. Леанард Нясцюк, проб. Герваты;
- 25 сакавіка 2005 г. – кс. прэлат Казімір Шаняўскі, проб. Радунь;
- 25 сакавіка 2009 г. – кс. канонік Уладзіслаў Мяшчанскі, душп. Сапоцкін;
- 26 сакавіка 1942 г. – кс. Ян Хробаншч, проб. Капцёўка;
- 26 сакавіка 1997 г. – а. Францішак Кракоўскі CSsR, проб. Макараўцы;
- 30 сакавіка 1975 г. – кс. Станіслаў Сарока, проб. Вялікія Эйсманты;
- 31 сакавіка 1964 г. – кс. Юльян Бароўка, проб. Рэпля;
- 1 красавіка 1946 г. – кс. Юзаф Савіцкі, проб. Дзятлава;
- 4 красавіка 1961 г. – кс. Стэфан Гародка, проб. Белагрудка.

Каляндар падзей

22 сакавіка

IV Нядзеля Вялікага посту, называемая Нядзеляй радасці (Laetare).

25 сакавіка

Урачыстасць Звеставання Пана. Дзень святасці жыцця. Заахвочваем далучацца да Духоўнага ўсынаўлення ненароджаных дзяцей і да малітвы ў інтэнцыі зачатка жыцця.

29 сакавіка

V Нядзеля Вялікага посту. У святынях засланяюць крыжы і абразы Пана Езуса.

У Вялікім посце заахвочваем да ўдзелу ў Песнях жалбы і Крыжовым шляху.

Ружанцовыя інтэнцыі

Сакавік

Аб духу пакаяння і сапраўднай перамены жыцця. У інтэнцыі ўсіх дыяцэзій, каб адварнуліся ад зла і больш жылі для Бога.

Аб шчодрым духоўным плёне Дыяцэзіяльнага сінода.

Красакавік

Аб ласках, патрэбных для нашых біскупаў. У інтэнцыі ЯЭ кс. б-па Аляксандра Кашкевіча і ЯЭ кс. б-па Юзафа Станеўскага аб фізічных і духоўных сілах для іх.

Аб шчодрым духоўным плёне Дыяцэзіяльнага сінода.

Праграмы каталіцкай рэдакцыі

"Голас Евангелля"

Разважанні над Божым словам. Выходзіць на Першым нацыянальным канале Беларускага радыё кожную нядзелю ў 8.00 у Гродне на 96,9 FM, у Свіслачы на 100.8 FM.

Навіны з Ватыкана па-беларуску

Радыёвяшчанне з Апостальскай Сталіцы. Штодзённа ў 22.10 на 98,1 FM – у Гродне, Ваўкавыску, Шчучыне, Лідзе, Мастах і побач з гэтымі гарадамі; на 99,2 FM – у Брэсце і побач з ім. Кожную нядзелю ў 8.55 на хвалях Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё і на Канале "Культура" Беларускага радыё.

Інтэрнэт-партал Гродзенскай дыяцэзіі grodzensis.by

Актуальныя навіны, фота, відэа. Даведайся больш пра жыццё Каталіцкага Касцёла на Гродзеншчыне!

Дзіцяты
кутогакЗвеставанне
Марыі

Прывітанне, Маленькі Чытач!
Напэўна, Ты не адзін раз чуў гісторыю аб тым, як Арханёл Табрыэль завітаў да Найсвяцейшай Панны Марыі і абвясціў, што Яна народзіць Божга Сына. Гэтая ўрачыстая падзея называецца Звеставаннем Пана і адзначаецца ў Касцёле 25 сакавіка.

Анёл быў пасланы Стварыцелем, каб раскрыць Яго волю. Бог вырашыў выканаць ранейшае абяцанне, што пашле свайго Сына, які выкупіць увесь свет ад граху. Ён робіць гэта, таму што вельмі любіць чалавека. Божы Сын – Езус – павінен быў нарадзіцца на зямлі, і Марыя павінна была стаць Яго Маці. З гэтым паведамленнем Анёл прыйшоў да Марыі. Ён сказаў: “Радуйся, поўная ласкі, Пан з Табой”, – што азначае вялікую пашану ад Бога. Марыя прыняла волю Пана з пакорай, аддала Яму ўсё жыццё.

У сцэне звеставання ёсць цудоўнае паведамленне пра Божую любоў. Трэба толькі адкрыць сваё сэрца і запрасіць Езуса ў жыццё, дазволіць прабываць у нас. Ён пераадолеў грэх, уваскрос і цяпер хоча жыць у кожным людзьм сэрцы. Мусім быць адкрытымі, як Марыя падчас звеставання, каб прымаць волю Бога ў сваім жыцці, бо Усемагутны ведае лепш, што нам патрэбна. Аб гэтым няхай нагадае наступнае апавяданне.

Пэўны чалавек вельмі хацеў пазнаць Божы шлях, чаму свет выглядае так, як ён выглядае. Лёг пад дрэва і, разважаючы над гэтым, напэўна ў Бога даць адказ. Перад ім з’явіўся анёл і сказаў:

– Пойдзем са мной, і я пакажу табе шляхі Пана.

Не вагаючыся, ён рушыў услед за анёлам. Па дарозе яны сустрэлі двух чалавек: дрэннага і добрага. Першы ўручыў залаты кубак другому. Анёл паказаў, пакуль яны заснулі, узяў ад добрага кубак і занёс яго дрэннаму. Чалавек, які ішоў з анёлам, спытаў:

– Што ты робіш? Гэта ж крадзеж!

– Не задавай пытанняў, проста ідзі і глядзі, і ты пазнаеш шляхі Пана, – адказаў анёл.

І яны пайшлі далей да хаты аднаго бедняка. Калі той выйшаў з дома, анёл падпаліў яго. Разлаваны чалавек, які ішоў з анёлам, абурўся і рынуўся тушыць полымя, але анёл не дазволіў яму.

– Як можна было падпаліць дом гэтага небаракі! Ты павінен

дапамагаць людзям, а не здэкавацца з іх! – крычаў чалавек.

– Ты сказаў, што хочаш ведаць Божы план, таму не перашкаджай, а проста ідзі далей, – спакойна сказаў анёл.

Хутка яны дасягнулі струменя і спыніліся перад мосцікам. Туды ж падышлі бацька з сынамі. Калі яны зайшлі на мосцік, анёл перавярнуў яго так, што бацька і сын упалі ў ваду. Цячэнне падхапіла дзіця, і яно патапула. Бацька вярнуўся дадому з болем у сэрцы.

– Не, досыць гэтага! Я цягнеў, калі ты абрабавуў справядлівага чалавека, калі падпаліў дом небаракі, але тое, што забіў нявіннае дзіця – ужо занадта! Ты не анёл, а дэман, – крычаў чалавек, здзіраючы капліюшы з галавы анёла.

– Я анёл, пасланы Богам на зямлю, каб выканаць Яго волю і растлумачыць табе Божы шлях, – адказаў ён.

– Гэта няпраўда, Бог не такі! Ён, напэўна, не прымушаў цябе рабіць тое, што ты зрабіў, – крыкнуў чалавек.

– Добра! Я скажу табе, чаму дзейнічаў так у кожнай сітуацыі. У кубку, які ўзяў ад справядлівага чалавека, была атрута. Калі б я пакінуў яго, чалавек бы атруціўся. Злодзей, які хацеў атруціць праведніка, будзе пакараны за свае дзеянні. Бядняк, якому падпаліў дом, знойдзе на руінах вялікі скарб, які дазволіць яму квітнець да канца дзён. Мужчына, якога мы сустрэлі тут, каля струменя, быў дрэнным чалавекам. Ён не хацеў ведаць Бога і вёў бязладнае жыццё. Страціўшы свайго маленькага сына, які ўсё роўна апынецца ў Небе, ён нават не ведаў, што ён зменіцца. Так яны абодва будуць у Небе. Калі б я не зрабіў гэтага, абодва былі б асуджаныя. Ці гэтыя тлумачэнні, дапамагі табе зразумець волю Бога?

Слухаючы гісторыю анёла з цікавасцю, чалавек зразумеў, што Бог бачыць усё па-іншаму, больш дасканала, чым людзі. Ён таксама зразумеў, што Бог мае лепшыя рашэнні для ўсяго, хаця знешне гэта можа выглядаць вельмі балюча.

Дарагі Маленькі Чытач! Усе мы маем сваё звеставанні. Так, як да Марыі, Бог і да нас пасылае анёла з цікавым паведамленнем. Гэтае паведамленне – праўда аб тым, што Бог вельмі нас любіць, і мае для кожнага свой план. Ён заўсёды робіць усё дзеля добра чалавека, хоць часам гэтага не разумею. Пэўны падзеі ў жыцці могуць заставацца для нас загадкай. “Як гэта?”, “Гэта немагчыма!”, “Чаму я?” – часта кажам Богу. Марыя падчас Звеставання таксама ўсё не разумела, але адказала анёлу: “Няхай мне станеца паводле твайго слова!”. Таму варты прасіць Марыю, каб мы маглі заўсёды з радасцю і даверам адказваць “так” на прапановы Бога.

Заданне: вывучы малітву “Анёл Панскі” і маліся ёю кожны дзень, каб лепш разумець, чаго ад Цябе хоча Бог.

С. Вераніка Блізнюк FMA

Ад шчырага сэрца

Яго Эксцэленцы Ксяндзу Біскупу Юзафу Станеўскаму з нагоды Імянін жадаем доўгіх гадоў жыцця ў добрым здароўі, душэўнага супакою, сапраўднай радасці, аптымізму і нягаснага запалу ў служэнні Богу і людзям. Няхай Маці Божая і святы заступнік старанна Табой апекуюцца, а міласэрны Бог адорвае мноствам шчодрых ласкаў.
Любячая мама з сям’ёй

Яго Эксцэленцы Ксяндзу Біскупу Юзафу Станеўскаму з нагоды Імянін сардэчна жадаем, каб жыццё праходзіла без турбот і часта сонейка ўсміхалася. Няхай добрае здароўе спрыяе Вам на працягу доўгіх гадоў, а Маці Божая захоўвае ад смутку.
Апостальства “Маргарытка” і вернікі з Беньяноў

Яго Эксцэленцы Ксяндзу Біскупу Юзафу Станеўскаму з нагоды Імянін жадаем, каб Найсвяцейшая Панна Марыя заўсёды апекавалася Вамі, а высакароднае пакліканне прыносіла радасць і задавальненне ад выбару такога складанага і адказнага жыццёвага шляху. Праз заступніцтва св. Юзафа выпрошваем для Вас шчодрага плёну ў пастырскай паслуге, спакойных і ясных дзён, а таксама Божых бласлаўленняў.
Вернікі з парафіі св. Юзафа ў Гродне

Яго Эксцэленцы Ксяндзу Біскупу Юзафу Станеўскаму з нагоды Імянін жадаем здароўя, шчасця, стойкасці ў пастырскай паслуге, шмат сонечных дзён і добрых людзей побач. Няхай усемагутны Бог адорыць шчодрымі ласкамі, а святы заступнік і Найсвяцейшая Панна Марыя няспынна

Вамі апекуюцца.
Рэдакцыя “Слова Жыцця”

Паважанаму Ксяндзу Аляксандру Севасцяноўічу

з нагоды Дня нараджэння жадаем, каб добры Бог адорваў Вас мноствам сіл, здароўя і цягліваасці для рэалізацыі планаў, Святы Дух спадарожнічаў і асвятляў жыццёвы шлях доўгія гады, а Маці Божая абдымала і ахінала цеплынёй свайго сэрца. Вы для нас прыклад, жыццёвы арыенцір. Ваша любоў да Бога, імкненне дайсці да кожнага з падтрымкай і з пасланнем Евангелля, шчырае жаданне сведчыць пра Усемагутнага словамі і ўчынкамі дапамагаюць нам рэалізаваць Божую волю, быць з Панама, ісці наперад і змяняць сваё жыццё. Мы ўдзячны за Ваш высілак пры рамонце касцёла. У малітве дзякуем Пану за тое, што Вы з намі, і просім аб святасці для Вас.
Вернікі з парафіі св. Мікалая ў Міры

Паважанаму Ксяндзу Віктару Субелю

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя, поспехаў у нялёгкай душпастырскай паслуге, сіл для рэалізацыі ўсіх планаў і намераў. Няхай усемагутны Бог узнагародзіць вытрымкай і радасцю, а св. Юзаф і Найсвяцейшая Панна Марыя дапамогуць у штодзённых справах. Дзякуем за тое, што Вы з намі і для нас.
Вернікі з парафіі Трабы

Паважанаму Ксяндзу Збігневу Драгулу

з нагоды Імянін жадаем душэўнага супакою, радасці, сіл, моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у рэалізацыі ўсіх планаў і намераў, добразычлівых людзей побач. Няхай Бог блаславіць кожны момант жыцця, Марыя адорыць

свайёй ласкай і апекай, а Анёл-ахоўнік засцерагае ад усякага зла.

Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам са Старых Васілішкаў

Паважанаму Ксяндзу Юзафу Ганчыцу

з нагоды Імянін жадаем шчодрых Божых ласкаў, здароўя і радасці на кожны дзень. Няхай Езус бласлаўляе на далейшыя гады працы на карысць Богу і людзям, а міласэрны Пан узнагароджае за адданую паслугу. Шчасці Божа!
Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Ліды

Паважанаму Ксяндзу Прэлату Юзафу Трубовічу

з нагоды Імянін жадаем, каб святы заступнік апекаваўся Вамі кожны дзень, Пан Бог пасылаў шчодрыя дары, а Найсвяцейшая Маці ахінала плашчом мацярынскай апекі. Няхай жыццё праходзіць у радасці, а святарская паслуга прыносіць багаты плён на ніве Пана. Дзякуем Вам за кожнае слова, за прысутнасць, а найперш – за прыгожы прыклад святара.
Маладыя сужэнствы з дзецьмі і святары, якія належаць з парафіі Гродна-Паўднёвы

Паважанаму Ксяндзу Прэлату Юзафу Трубовічу

з нагоды Імянін жадаем душэўнага супакою, аптымізму, шчырых і добразычлівых людзей побач. Няхай дарога, якой Вы штодзённа крочыце, будзе шчаслівай і бласлаўленай, здароўе – моцным, а радасць – нягаснай. Няхай Ваш святы заступнік заўсёды чувае над Вамі. Дзякуем за шчырую малітву і ахвярную працу.
Вернікі з парафіі Беззаганнага Зачацця НІМ, Гродна-Паўднёвы

Паважаны Ксёндз Аляксандр Рудзевіч!

З нагоды Дня нараджэння

жадаем Вам здароўя, радасці, аптымізму, шчырых і добразычлівых людзей побач, а Найсвяцейшая Панна Марыя дапаможа ў кожнай справе, а святы заступнік нястомна чувае над Вамі.
Вернікі з парафіі св. Космы і Дам’яна ў Астраўцы

Рэдакцыя пакідае за сабой права скарачаць і аб’ядноўваць пажаданні.

жадаем Вам здароўя, радасці, аптымізму, душэўнага супакою, мужнасці і задавальнення ад святарскай паслугі. Няхай кожная хвіліна будзе напоўнена любоўю, а на твары заўсёды гошчлівы ўсміх. Няхай Найсвяцейшая Панна Марыя вядзе Вас найлепшай дарогай да святасці, а міласэрны Езус апраменьвае сваім святлом кожны Ваш дзень.
Парафіяне з касцёла св. Міхала Арханёла ў Луконіцы

Паважанаму Ксяндзу Каноніку Юзафу Багдзевічу

з нагоды Імянін жадаем шчодрых Божых ласкаў на кожны дзень. Няхай Ваша жыццё будзе шчаслівым і бласлаўлёным, побач заўсёды будуць добразычлівыя людзі, а ў сэрцы жыве радасць і надзея. Няхай здароўе заўсёды спрыяе, а моц ніколі не пакідае, Езус падтрымлівае ў кожнай справе, а святы заступнік нястомна чувае над Вамі.
Вернікі з парафіі св. Космы і Дам’яна ў Астраўцы

Паважаны Ксёндз Віктар Ханько!

З нагоды Дня нараджэння жадаем Вам спакою, здароўя, дабрыні, Божай дапамогі ў паслуге, гармоніі ў душы. Няхай Пан узнагародзіць шчодрымі ласкамі і адорыць даўгалеццем. Віншуем Вас з Днём нараджэння! Святла Вам, міру і здароўя. Абраўшы Госпаду служэнне, заўсёды Вы напугатове. Не дапускаеце разладу Нават у думках парафіян. Ад душы мы Вам жадаем Шчасця цэлы акіян!
Парафіяне з Мастоў

Паважанаму Ксяндзу Яну Гавецкаму

з нагоды Дня нараджэння жадаем спакою, радасці ў душы, задавальнення

ад працы з вернікамі. Няхай рытм Вашага святарскага сэрца б’ецца рытмам любові Сэрца Езуса. Няхай святы заступнік абараняе ў кожную хвіліну жыцця, добры Бог адорвае бацькоўскім бласлаўленнем, Святы Дух асвятляе дарогу, па якой ідзем разам з Вамі, Маці Божая ахінае цяплом свайго сэрца, а Анёл-ахоўнік пляце Вам вянок з белых руж.
Легіён Марыі, апостальства “Маргарытка” з касцёла св. Пятра і Паўла ў Іўі

Паважанаму Айцу Вітольдз Пяцельчыцу

з нагоды Дня нараджэння жадаем Божых бласлаўленняў на кожны дзень жыцця, душэўнага супакою, усмешкі, шмат радасці і здароўя. Няхай Святы Дух дапамагае Вам выконваць душпастырскую паслугу і ўдзяляе свае дары, а Панна Марыя ахінае мацярынскім плашчом і апекуецца заўсёды і ўсюды.
Вернікі з парафіі Ліда-Індустрыяльны

Паважанаму Ксяндзу Яну Гавецкаму

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя на доўгія гады, радасці, дабрабыту. Няхай Маці Божая ахінае Вас сваёй апекай, Пан Езус бароніць ад няшчасцяў, а Святы Дух шчодра адорвае ўсімі патрэбнымі ласкамі.
Вернікі з вёсак Візушкі, Галішчына, Сакавічы

Паважанаму Ксяндзу Віктару Субелю

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя, поспехаў у душпастырскай паслуге, радасці, стойкасці на кожны дзень, душэўнага супакою, доўгіх гадоў жыцця. Няхай кожны Ваш дзень будзе асветлены прамынямі Божай міласэрнасці, а Найсвяцейшая Панна Марыя

атуляе сваёй любоўю.
Былыя парафіяне, касцёльны хор з Вішнева

Паважанаму Ксяндзу Аляксандру Лебядзевічу

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя, плённай душпастырскай паслугі, душэўнага супакою, зычлівых людзей побач. Няхай Езус адорвае шчодрымі ласкамі, Анёл-ахоўнік дае сілы, Маці Божая ахінае сваёй мацярынскай апекай, а Святы Дух вядзе праз жыццё.
Вернікі з Дзярэчына

Паважанаму Ксяндзу Аляксандру Рудзевічу

з нагоды Дня нараджэння і надыходзячых Велікодных свят жадаем Божых бласлаўленняў, апекі Маці Божай, добрага здароўя, зычлівых парафіян, дароў Святога Духа, стойкасці ў пакліканні і шчодрых Божых ласкаў.
Мама, брам Дзмітрый і брат Генрых з сям’ёй

Паважанаму Ксяндзу Аляксандру Рудзевічу

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя, штодзённых радасці, Божых бласлаўленняў на кожны дзень і апекі Панны Марыі. Няхай Усемагутны ўзнагародзіць Вас за цудоўны спеў і адданую паслугу.
Вернікі з в. Плоскаўцы і парафіі Селіванаўцы

Паважанай Арганісты Спідарыні Тэрэзе

з нагоды Дня нараджэння жадаем моцнага здароўя, штодзённых радасці, Божых бласлаўленняў на кожны дзень і апекі Панны Марыі. Няхай Усемагутны ўзнагародзіць Вас за цудоўны спеў і адданую паслугу.
Вернікі з в. Плоскаўцы і парафіі Селіванаўцы